

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 22 czerwca 2018 r.

Poz. 19

ZARZĄDZENIE NR 19

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 czerwca 2018 r.

w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, 398 i 650) w związku z art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62 i 1000) oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

- 1) zasady organizacji rachunkowości, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) zakładowy plan kont, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis informatycznego systemu przetwarzania i ochrony danych, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 2.

Traci moc zarządzenie nr 18 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (Dz. Urz. Min. Prac. i Pol. Społ. poz. 20, z 2015 r. poz. 36 i 44 oraz z 2016 r. poz. 52).

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 r.

**MINISTER RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Elżbieta Rafalska

Załączniki do zarządzenia nr 19
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
z dnia 21 czerwca 2018 r.

Załącznik nr 1

ZASADY ORGANIZACJI RACHUNKOWOŚCI

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

1. W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zwanym dalej „Jednostką”, prowadzona jest obsługa finansowo-księgową w zakresie:
  - 1) dysponenta części budżetu państwa: 31 – Praca, 44 – Zabezpieczenie społeczne, 63 – Rodzina, zwanego dalej „Dysponentem”;
  - 2) dysponenta środków budżetu państwa trzeciego stopnia, zwanego dalej „Ministerstwem”;
  - 3) dysponenta Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zwanego dalej „FGŚP”;
  - 4) dysponenta Funduszu Pracy, zwanego dalej „FP”.
2. Ewidencję księgową Dysponenta, Ministerstwa, FGŚP i FP prowadzi w Jednostce Biuro Budżetu i Finansów, zwane dalej „Biurem”, zgodnie z zakresem zadań określonym w przepisach regulaminu wewnętrznego Biura.
3. Wyплаты ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z tytułu finansowania i dofinansowania działalności socjalnej określonej w przepisach regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych są dokonywane przez Ministerstwo.

§ 2.

1. Obieg i kontrola dokumentów finansowych określone zostały w zarządzeniu nr 30 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (Dz. Urz. Min. Prac. i Pol. Społ. poz. 33 i 43 oraz z 2016 r. poz. 35).
2. Zasady obrotu gotówkowego reguluje zarządzenie nr 33 Dyrektora Generalnego z dnia 25 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.
3. Zasady korzystania z kart płatniczych reguluje decyzja nr 4 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie sposobu dokonywania wydatków przy wykorzystaniu służbowych kart płatniczych użytkowanych w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz podległych jednostkach organizacyjnych (Dz. Urz. Min. Prac. i Pol. Społ. poz. 8).
4. Zasady i terminy przeprowadzania inwentaryzacji określa zarządzenie nr 35 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2015 r. w sprawie ustalenia instrukcji inwentaryzacyjnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Dz. Urz. Min. Prac. i Pol. Społ. poz. 38).
5. W zasadach inwentaryzacji aktywów i pasywów przyjmuje się następujące uproszczenia:
  - 1) salda zerowe należności nie podlegają potwierdzaniu drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych stanu tych należności;
  - 2) salda zerowe należności i zobowiązań, na których w trakcie roku budżetowego wystąpiły obroty, inwentaryzuje się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości.

SZCZEGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

§ 3.

1. Rokiem obrotowym jest rok budżetowy.
2. Okresami sprawozdawczymi są odpowiednio miesiąc, kwartał, półrocze lub rok, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

§ 4.

1. Księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie Jednostki, odrębnie dla Dysponenta, Ministerstwa, FGŚP i FP.
2. Księgi rachunkowe prowadzi się w języku polskim i walucie polskiej, w złotych i groszach.
3. Podstawę zapisów w księgach rachunkowych stanowią dowody księgowe, stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.
4. Księgi rachunkowe otwierane są na dzień rozpoczynający każdy rok obrotowy i zamykane na dzień kończący rok obrotowy.
5. Ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych następuje do dnia 30 kwietnia roku następnego.
6. Zamknięcie ksiąg rachunkowych następuje poprzez nieodwracalne wyłączenie możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach danych tworzących zamknięte księgi rachunkowe.
7. Księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.
8. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:
  - 1) dziennik;
  - 2) księgę główną (konta syntetyczne);
  - 3) księgi pomocnicze (konta analityczne);
  - 4) zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.
9. Dziennik prowadzony jest w sposób następujący:
  - 1) operacje, które wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmowane są w nim chronologicznie;
  - 2) zapisy są kolejno numerowane w sposób automatyczny;
  - 3) sumy zapisów (obroty) liczone są w sposób ciągły;
  - 4) obroty dziennika są zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.
10. Dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, które nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.
11. W Jednostce stosuje się dzienniki częściowe (rejstry księgowe), grupujące dokumenty posiadające cechy wspólne lub pochodzące z tego samego źródła. Zmiana grupowania dokumentów w odpowiednich rejestrach księgowych może nastąpić od początku roku kalendarzowego. Sposób grupowania oraz symbole grup rodzajowych dokumentów księgowych (rejestrów księgowych) ustala główny księgowy.
12. Księga główna (konta syntetyczne) prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:
  - 1) podwójnego zapisu;
  - 2) systematycznego i chronologicznego rejestrowania operacji gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, które ujmowane są w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą;
  - 3) powiązania dokonywanych w niej zapisów z zapisami w dzienniku.
13. Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające wybranych kont księgi głównej (syntetyka). Prowadzone są one w ujęciu systematycznym, w postaci komputerowych zbiorów danych uzgodnionych z saldami i zapisami księgi głównej. Zapisy na kontach pomocniczych dokonywane są według zasady podwójnego zapisu i są pierwotne w stosunku do zapisu kont głównych wynikających z sumowania obrotów i sald kont pomocniczych.
14. Zestawienie obrotów i sald zawiera:
  - 1) symbole lub nazwy kont;
  - 2) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego;
  - 3) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.
15. Obroty zestawienia obrotów i sald są zgodne z obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych.

16. Zestawienie obrotów i sald sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, w celu umożliwienia sporządzenia w terminie obowiązujących sprawozdań.
17. Zapis księgowy zawiera w szczególności:
  - 1) datę dokonania operacji gospodarczej;
  - 2) określenie rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę;
  - 3) skrócony opis operacji;
  - 4) kwotę dokonanej operacji;
  - 5) oznaczenie kont, których dotyczy.
18. Korekty błędnych zapisów księgowych są dokonywane na podstawie własnego dowodu księgowego (PK – polecenie księgowania). Dokonanie zapisu korygującego polega na poprawieniu błędnego zapisu poprzez zaksięgowanie błędnej kwoty na tych samych kontach i na tych samych stronach kont, na których dokonano nieprawidłowego zapisu, lecz z zastosowaniem liczb o znaku przeciwnym.
19. Ewidencja zaangażowania dotyczącego planu wydatków budżetowych dokonywana jest w szczególności na podstawie dokumentów stanowiących podstawę powstania zobowiązania, o których mowa w zarządzeniu w sprawie instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Jednostce.
20. Ewidencja zaangażowania dotyczącego planu wydatków w zakresie wynagrodzeń i pochodnych dokonywana jest do wysokości planu finansowego na dany rok, z wyłączeniem wynagrodzeń i pochodnych dotyczących realizowanych przez Ministerstwo projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.
21. Biuro, uwzględniając stopień realizacji planowanych wydatków w danym roku budżetowym, dokonuje korekty zaangażowania z własnej inicjatywy na podstawie posiadanych danych lub na wniosek komórki organizacyjnej Ministerstwa.
22. Ewidencję operacji gospodarczych prowadzi się zgodnie z treścią ekonomiczną, w porządku chronologicznym i systematycznym (na bieżąco), z podziałem na poszczególne okresy sprawozdawcze, w sposób wiarygodny i kompletny.
23. Ewidencję i rozliczanie kosztów działalności podstawowej Jednostki prowadzi się zgodnie z zasadą ujmowania ponoszonych kosztów na kontach Zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.
24. W Jednostce na kontach Zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” ewidencjonuje się wszystkie koszty związane z wydatkami budżetowymi, z wyjątkiem różnic kursowych, które ewidencjonuje się na kontach Zespołu 7 – „Przychody, dochody i koszty”, oraz dotacji i płatności z budżetu środków europejskich.
25. Umowy cywilnoprawne w imieniu i na rzecz FGŚP oraz FP są zawierane przez Jednostkę.
26. Wydatki dotyczące kosztów obsługi FGŚP realizowane są w ramach planu finansowego Ministerstwa.
27. Dokumenty potwierdzające dokonanie operacji gospodarczych na rzecz FGŚP oraz FP wystawiane są na Jednostkę.
28. Rozliczenia pomiędzy FGŚP a Ministerstwem odbywają się na podstawie not księgowych wystawianych przez Ministerstwo.
29. Wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej w zakresie FP nalicza i wypłaca Ministerstwo.
30. Inne wydatki dotyczące FP, które nie mogą zostać poniesione bezpośrednio ze środków FP, w szczególności koszty wynagrodzeń osobowych z tytułu zadań wykonywanych na rzecz projektów, realizowane są w ramach planu finansowego Ministerstwa.
31. Rozliczenia pomiędzy FP a Ministerstwem w zakresie, o którym mowa w ust. 29 i 30, odbywają się na podstawie not księgowych wystawianych przez Ministerstwo.
32. Na kontach Zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”, na kontach Zespołu 7 – „Przychody, dochody i koszty” oraz na kontach 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” ujmuje się operacje gospodarcze dokonane w miesiącu sprawozdawczym, wynikające z dokumentów finansowych, które wpłynęły do Biura do końca miesiąca. Po tym terminie dokumenty finansowe ujmowane są w ewidencji księgowej w miesiącu, w którym wpłynęły do Biura.
33. Operacje gospodarcze, o których mowa w ust. 32, dokonane w grudniu ujmuje się w ewidencji księgowej w grudniu – pod warunkiem wpływu dokumentów finansowych do Biura do dnia 8 stycznia roku następującego po roku obrotowym. Po tym terminie dokumenty finansowe będą ujmowane w ewidencji księgowej roku bieżącego w miesiącu, w którym wpłynęły do Biura.

34. Operacje gospodarcze dotyczące rezerw na zobowiązania z tytułu toczących się postępowań sądowych ujmuje się w ewidencji księgowej roku obrotowego do końca lutego roku następującego po roku obrotowym.
35. Operacje gospodarcze dotyczące FP, dokonane w miesiącu sprawozdawczym i wynikające z dokumentów finansowych, które wpłynęły do końca miesiąca do Biura, ujmuje się w ewidencji księgowej w miesiącu, którego dotyczą. Po tym terminie dokumenty finansowe ujmowane są w ewidencji księgowej w miesiącu, w którym wpłynęły do Biura.
36. Operacje gospodarcze, o których mowa w ust. 35, dokonane w grudniu ujmuje się w ewidencji księgowej w grudniu – pod warunkiem wpływu dokumentów finansowych do Biura do dnia 8 stycznia roku następującego po roku obrotowym. Po tym terminie dokumenty finansowe będą ujmowane w ewidencji księgowej roku bieżącego w miesiącu, w którym wpłynęły do Biura.
37. Zapisy księgowe dotyczące rozliczeń środków wypłaconych w formie dotacji są dokonywane na podstawie zatwierdzonych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, w szczególności: rozliczeń, sprawozdań z wykorzystania dotacji lub innych dokumentów finansowych otrzymanych zgodnie z podpisanymi umowami lub odrębnymi postanowieniami.
38. Operacje gospodarcze, dotyczące rozliczeń dotacji roku obrotowego, ujmuje się w ewidencji księgowej w grudniu – pod warunkiem wpływu dowodów księgowych do Biura do dnia 15 marca roku następującego po roku obrotowym. Po tym terminie dowody księgowe są ujmowane w ewidencji księgowej roku bieżącego w miesiącu, w którym wpłynęły do Biura.
39. Zapisy w księgach rachunkowych dotyczące wydatków z budżetu środków europejskich realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, dokonywane są na podstawie informacji udostępnionych przez BGK drogą elektroniczną o:
  - 1) zleceniach płatności otrzymanych przez BGK – w dacie udostępnienia informacji;
  - 2) płatnościach zrealizowanych przez BGK – w dacie ich zrealizowania;
  - 3) przekazanych i anulowanych zleceniach płatności, korektach zwrotów oraz korektach informacji o zrealizowanych zleceniach płatności – w dacie udostępnienia informacji przez BGK.
40. Zapisy w księgach rachunkowych dotyczące zwrotów wydatków z budżetu środków europejskich oraz zrealizowanych nadpłat zwrotów wydatków z budżetu środków europejskich realizowanych przez BGK są dokonywane odpowiednio na podstawie informacji o zwrocie środków europejskich udostępnionych przez BGK drogą elektroniczną lub informacji o zrealizowanych nadpłatach udostępnionych przez BGK drogą elektroniczną, w dacie udostępnienia informacji przez BGK.
41. Informacje BGK w zakresie zwrotów środków europejskich oraz zrealizowanych nadpłat, dotyczących miesiąca sprawozdawczego, udostępnione przez BGK drogą elektroniczną do piątego dnia kalendarzowego następnego miesiąca, ujmuje się w księgach rachunkowych Jednostki w miesiącu sprawozdawczym, którego dotyczą. Po tym terminie informacje te ujmuje się w ewidencji księgowej w miesiącu, w którym zostały udostępnione.
42. Informacje BGK w zakresie zwrotów środków europejskich oraz zrealizowanych nadpłat, dotyczących miesiąca grudnia, ujmuje się w księgach rachunkowych Jednostki w miesiącu grudniu.

§ 5.

1. W Jednostce aktywa i pasywa wycenia się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz przepisów szczególnych wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych, z uwzględnieniem postanowień niniejszego zarządzenia.
2. Przy wycenie poszczególnych grup aktywów i pasywów oraz ustaleniu wyniku finansowego stosowane są szczegółowe zasady wynikające z nadrzędnych zasad rachunkowości, którymi są:
  - 1) zasada kontynuacji, która zakłada, że działalność Jednostki będzie prowadzona w dającej się przewidzieć przyszłości, w niezmnieszonej istotnie zakresie;
  - 2) zasada ciągłości, która oznacza, że w kolejnych latach będą:
    - a) jednakowo grupowane operacje gospodarcze,
    - b) według tych samych zasad wyceniane będą aktywa i pasywa Jednostki,
    - c) tym samym sposobem ustalany będzie wynik finansowy Jednostki,
    - d) stosowane obowiązujące zasady sporządzania sprawozdań finansowych;

- 3) zasada memoriału, która oznacza konieczność ujęcia w księgach rachunkowych wszystkich przypadających przychodów i obciążających kosztów związanych z tymi przychodami jako dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego zarządzenia;
  - 4) zasada współmierności, która oznacza konieczność zaliczenia do aktywów i pasywów okresu sprawozdawczego kosztów i przychodów dotyczących przyszłych okresów oraz przypadających na ten okres sprawozdawczy kosztów, które nie zostały jeszcze poniesione, z wyjątkiem biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów wynikających z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych;
  - 5) zasada ostrożnej wyceny, która oznacza, że poszczególne składniki aktywów i pasywów wycenia się, stosując rzeczywiście poniesione na ich nabycie ceny z zachowaniem zasady ostrożności, która oznacza uwzględnienie w wyniku finansowym zmniejszenia wartości użytkowej składników aktywów, wyłącznie niewątpliwych pozostałych przychodów operacyjnych i zysków nadzwyczajnych, wszystkich poniesionych kosztów operacyjnych i strat nadzwyczajnych oraz rezerw na znane ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń;
  - 6) zasada istotności, która oznacza możliwość stosowania uproszczeń w ramach przyjętych zasad rachunkowości, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na rzetelność i jasność przedstawienia sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego.
3. Dochody i wydatki Jednostki są ujmowane w księgach i prezentowane w sprawozdaniach finansowych w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wpływów i wydatków dokonanych na rachunkach dochodów i wydatków budżetowych.
  4. W zasadach wyceny aktywów i pasywów przyjmuje się następujące uproszczenie: ponoszone z góry wydatki, dotyczące w szczególności kosztów zakupu prenumeraty, opłat abonamentowych, dostaw energii, ubezpieczeń majątkowych i rzeczowych, podatku od nieruchomości, ponoszone za okres przekraczający jeden miesiąc, nie podlegają rozliczeniom w czasie za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych kosztów. Koszty te księguje się w całości w miesiącu, w którym dokument finansowy wpłynął do Biura.
  5. Środki przekazane do BGK z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek w ramach programów: „Praca dla młodych” i „Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich – Komponent A” ewidencjonuje się w księgach rachunkowych Ministerstwa jako należności w wysokości środków przekazanych, a następnie należności pomniejsza się o spłaty kapitału pożyczek lub inne zmniejszenia kapitału pożyczek. Należności z tytułu odsetek i inne należności dotyczące pożyczek udzielanych przy udziale BGK w ramach programów: „Praca dla młodych” i „Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich – Komponent A” ewidencjonuje się w księgach rachunkowych Ministerstwa w dacie wpływu środków na rachunek Ministerstwa.
  6. W zasadach prowadzenia ksiąg rachunkowych przyjmuje się następujące uproszczenie: na kontach księgowych ewidencję wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych w budowie (inwestycji), umorzenia i amortyzacji, prowadzi się bez wskazywania części budżetowej. Uproszczenie to nie ma wpływu na treść sprawozdania finansowego oraz innych sprawozdań prezentujących informacje dotyczące majątku trwałego.
  7. Błędy popełnione w poprzednich latach obrotowych, zawarte w sporządzonych sprawozdaniach finansowych, wykryte w bieżącym roku obrotowym, koryguje się w księgach rachunkowych bieżącego roku obrotowego. Przed ujęciem korekty w księgach rachunkowych bieżącego roku obrotowego oceny wymaga, czy wpływ błędów na treść sporządzonych sprawozdań finansowych był istotny czy nieistotny z punktu widzenia oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.
  8. Korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, uznanych za nieistotne, wpływają na wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.
  9. W zakresie Dysponenta i Ministerstwa korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, uznanych za istotne, ujmuje się na koncie 800 – „Fundusz jednostki”.
  10. W zakresie FP i FGŚP korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, bez względu na ich istotność, ujmuje się na koncie 853 – „Fundusze celowe”.
  11. W zakresie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, bez względu na ich istotność, ujmuje się na koncie 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”.
  12. Za nieistotne z punktu widzenia oceny sytuacji majątkowej i finansowej Jednostki oraz jej wyniku finansowego uznaje się operacje gospodarcze o wartości jednostkowej nieprzekraczającej progu istotności.
  13. Próg istotności ustala się na poziomie 0,001% sumy bilansowej wykazanej w sprawozdaniu Jednostki.
  14. Rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych tworzy się na dzień bilansowy, z uwzględnieniem zasady istotności odnoszącej się do obowiązku wykazywania w sprawozdaniu

finansowym informacji istotnych, wpływających na ocenę kondycji finansowej i sytuacji majątkowej Jednostki. Uwzględniając zasadę istotności, rezerwy na zobowiązania w Jednostce tworzy się na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych, których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi co najmniej 80%. Odsetki od utworzonej wartości rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych nalicza się na dzień bilansowy oraz na koniec każdego kwartału.

15. Rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych tworzy się na podstawie informacji sporządzonej przez komórkę organizacyjną prowadzącą postępowanie sądowe, parafowanej przez radcę prawnego i zaakceptowanej przez kierownika danej komórki organizacyjnej. Informacja zawiera w szczególności wskazanie stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia przyszłego zobowiązania oraz wartość zobowiązania.
16. Rezerwy zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych – w zależności od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się łączą.
17. Powstanie zobowiązań, na które utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę.
18. W przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego utworzenie rezerwy odpis rezerwy zalicza się odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.
19. Dopuszcza się korygowanie błędów w dowodach źródłowych zewnętrznych obcych, otrzymanych od kontrahentów nieprowadzących ksiąg rachunkowych, w szczególności dotyczących świadczeń na rzecz osób fizycznych, z zastosowaniem zasady określonej w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości dla poprawiania błędów w dowodach wewnętrznych: błędy mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażen lub liczb, wpisanie poprawnej treści i daty poprawki oraz złożenie podpisu wystawcy dowodu źródłowego zewnętrznego obcego lub osoby przez niego upoważnionej.
20. Klasyfikowanie przychodów i dochodów oraz wydatków i kosztów odbywa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.¹⁾).
21. Do spraw dotyczących niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publiczno-prawnym stosuje się przepisy określone w dziale III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.²⁾).
22. Rozliczeń kosztów zagranicznych podróży służbowych dokonuje się zgodnie z § 20 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. poz. 167), z uwzględnieniem przepisów zarządzenia nr 14 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 września 2016 r. w sprawie zasad organizacji i rozliczania podróży zagranicznych oraz przyjmowania delegacji zagranicznych składających wizytę w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zarządzenia nr 3 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 marca 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie zasad organizacji i rozliczania podróży zagranicznych oraz przyjmowania delegacji zagranicznych składających wizytę w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
23. Zaliczka na poczet kosztów zagranicznej podróży służbowej wypłacana jest w kasie Ministerstwa, po kursie waluty zastosowanym przez bank przy pobraniu gotówki z banku do kasy.
24. Wpłaty walutowe z tytułu rozliczeń kosztów podróży służbowych dokonywane w kasie Ministerstwa przeliczane są według tabeli kursów kupna i sprzedaży walut obowiązującej w Narodowym Banku Polskim, zwanym dalej „NBP”, z dnia wpłaty. Wpłaty waluty na konto Ministerstwa z tytułu rozliczeń kosztów podróży służbowych przeliczane są według średniego kursu złotego w stosunku do walut obcych określonego przez NBP z dnia wpłaty.
25. Rozliczenie kosztów zagranicznej podróży służbowej dokonywane jest po kursie waluty zastosowanym przez bank przy pobraniu gotówki z banku do kasy.
26. W przypadku dołączenia do rozliczenia kosztów podróży zagranicznej dokumentów finansowych wystawionych w walutach innych niż waluta otrzymanej zaliczki i braku potwierdzenia kursu faktycznie zastosowanego przez obiekt hotelowy koszt usługi hotelowej wynikający z faktury przelicza się na walutę otrzymanej zaliczki przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez NBP z dnia poprzedzającego datę wystawienia faktury.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz.U. z 2014 r. poz. 1382 i 1952, z 2015 r. poz. 931, 1470 i 1978, z 2016 r. poz. 242, 524, 1121 i 2294, z 2017 r. poz. 73, 162, 580, 1421 i 2231 oraz z 2018 r. poz. 767.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r. poz. 648, 768, 935, 1428, 1537, 2169 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 398, 650, 723 i 771.

27. Kwota wynikająca z zatwierdzonego rozliczenia podróży służbowej jest wypłacana lub wpłacana w walucie udzielonej zaliczki. Kwota ta może zostać wypłacona w walucie polskiej, w wysokości stanowiącej równowartość przysługującej kwoty w walucie obcej, według średniego kursu złotego w stosunku do walut obcych określonego przez NBP z dnia wypłacenia zaliczki.

§ 6.

1. Aktywa trwale obejmują:
  - 1) środki trwale;
  - 2) pozostałe środki trwale;
  - 3) środki trwale w budowie (inwestycje);
  - 4) wartości niematerialne i prawne;
  - 5) pozostałe wartości niematerialne i prawne.
2. Środki trwale to rzeczowe aktywa trwale o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku, mogące samodzielnie funkcjonować, przeznaczone na potrzeby Jednostki, których wartość początkowa jest wyższa od kwoty określonej w art. 16f ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2343, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „wartością ustaloną w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych”, nabyte z własnych środków lub stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane w zarząd lub użytkowanie.
3. Środki trwale obejmują w szczególności:
  - 1) grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu;
  - 2) lokale będące odrębną własnością;
  - 3) budynki;
  - 4) budowle;
  - 5) maszyny i urządzenia techniczne;
  - 6) środki transportu i inne rzeczy.
4. Każdorazowa zmiana wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych powoduje automatycznie zmianę kwot określonych w niniejszym zarządzeniu.
5. Środki trwale wycenia się:
  - 1) w przypadku zakupu – według ceny nabycia; obejmuje ona cenę należną sprzedającemu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem do stanu zdatnego do używania, w szczególności: koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia w drodze, montażu, składowania, a obniżoną o upusty i inne udzielone przez sprzedającego bonifikaty. Wartość początkową nieodpłatnie otrzymanego środka trwałego od jednostki sektora finansów publicznych stanowi wartość wyszczególniona w dokumencie przekazania, tj. cena nabycia i dotychczasowe umorzenie. W pozostałych przypadkach, innych niż wyżej wymienione, wartość początkową środka trwałego stanowi cena sprzedaży lub wartość godziwa, o ile w indywidualnych sytuacjach dysponent nie określi inaczej. Przez wartość godziwą należy rozumieć kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a tym samym zobowiązanie uregulowane na zasadach transakcji rynkowej;
  - 2) w przypadku spadku lub darowizny – według wartości określonej w umowie o przekazaniu lub wartości rynkowej z dnia otrzymania;
  - 3) w przypadku otrzymania nieodpłatnie od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu;
  - 4) w przypadku przejęcia w wyniku zmiany formy prawnej – według wartości określonej w protokole zdawczo-odbiorczym;
  - 5) w przypadku ujawnienia środka trwałego – według zasad określonych w pkt 1–4, a w przypadku braku odpowiednich dokumentów pozwalających ustalić tę wartość – w wartości rynkowej;
  - 6) w innych przypadkach – według wartości określonej przez powołaną w Jednostce Komisję oceny przydatności do dalszego użytkowania składników majątkowych w Ministerstwie.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r. poz. 2175, 2201 i 2369 oraz z 2018 r. poz. 317, 398, 650 i 685.

6. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.
7. W przypadku otrzymania środka trwałego na skutek wymiany niesprawnego środka trwałego – środek trwały w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka trwałego.
8. Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu, wartość początkową tych środków powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych. Środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy wydatki poniesione na przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację powodują wzrost wartości użytkowej w danym roku budżetowym o kwotę wyższą od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych i wydatki te powodują wzrost wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania.
9. W przypadku środka trwałego wprowadzonego do ewidencji przed dniem 1 stycznia 2018 r. do celów uznania za ulepszenie tego środka stosuje się wartość obowiązującą w dniu jego wprowadzenia do ewidencji, tj. kwotę 3 500 zł.
10. Pozostałe środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku, mogące samodzielnie funkcjonować, przeznaczone na potrzeby Jednostki, których wartość początkowa jest niższa od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, nabyte z własnych środków lub stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane w zarząd lub użytkowanie oraz, niezależnie od wartości, meble i dywany, książki i inne zbiory biblioteczne oraz odzież i umundurowanie.
11. Pozostałe środki trwałe ewidencjonuje się na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe”.
12. Zmniejszenie stanu środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych następuje w wyniku likwidacji, czyli wycofania z używania w związku ze zniszczeniem, zużyciem fizycznym lub moralnym (związanym z postępowaniem technicznym), a także w związku ze sprzedażą, nieodpłatnym przekazaniem lub ujawnieniem niedoborów i szkód w środkach trwałych.
13. Od dnia postawienia środka trwałego lub pozostałego środka trwałego w stan likwidacji do czasu jego całkowitej likwidacji środek jest ewidencjonowany na koncie pozabilansowym 092 – „Środki trwałe w likwidacji”.
14. Podstawą całkowitego wykreślenia środka trwałego lub pozostałego środka trwałego z ewidencji jest protokół likwidacji, protokół darowizny lub nieodpłatnego przekazania, umowa sprzedaży lub inny dowód sprzedaży (faktura, rachunek), protokół stwierdzonych i rozliczonych różnic inwentaryzacyjnych, sporządzony na podstawie przepisów zarządzenia nr 10 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 września 2017 r. w sprawie powołania i funkcjonowania Komisji oceny przydatności do dalszego użytkowania składników majątkowych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
15. Wykreślenia środka trwałego lub pozostałego środka trwałego z ewidencji dokonuje się z datą wskazaną w dokumentach wymienionych w ust. 14 czyli z dniem dokonania fizycznego zniszczenia, określonym w fakturze (rachunku) dniem wydania kupującemu, określonym w protokole zdawczo-odbiorczym dniem nieodpłatnego przekazania, bądź z określonym w protokole rozliczenia inwentaryzacji dniem stwierdzenia niedoboru lub szkody.
16. Nieodpłatne przekazanie środka trwałego lub pozostałego środka trwałego innej jednostce, sprzedaż, oddanie w najem lub dzierżawę, darowizna i likwidacja zużytych lub zbędnych składników majątku ruchomego następuje w trybie określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z 6 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa (Dz.U. poz. 729), z uwzględnieniem przepisów zarządzenia, o którym mowa w ust. 14.
17. Środki trwałe są finansowane ze środków na inwestycje w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych i wydanego na jej podstawie rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, a także rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa i ewidencjonowane są na koncie 011 – „Środki trwałe”.
18. Środki trwałe na dzień bilansowy wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.
19. Pozostałe środki trwałe są finansowane ze środków na wydatki bieżące (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu) i umarzone w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.
20. Wartości niematerialne i prawne to nabyte przez Jednostkę prawa na dobrach niematerialnych nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do użytkowania na potrzeby Jednostki, w szczególności autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje.
21. Do wartości niematerialnych i prawnych nie zalicza się licencji i autorskich praw majątkowych dotyczących oprogramowania zakupionego wraz ze środkiem trwałym, bez którego środek ten nie jest kompletny i zdatny do

- użytkowania. Licencje (autorskie prawa majątkowe) w tym przypadku zwiększają wartość początkową środka trwałego.
22. Wartości niematerialne i prawne, o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, finansowane są ze środków na inwestycje i ewidencjonowane na koncie 020 – „Wartości niematerialne i prawne”.
  23. Wartości niematerialne i prawne, o wartości początkowej niższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, są finansowane ze środków na wydatki bieżące i ewidencjonowane na koncie 021 – „Pozostałe wartości niematerialne i prawne”.
  24. Przyjmuje się następujące metody prowadzenia ewidencji analitycznej rzeczowych aktywów trwałych:
    - 1) środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych oraz meble i dywany bez względu na wartość początkową, podlegają ewidencji ilościowo-wartościowej;
    - 2) pozostałe środki trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne o wartości:
      - a) powyżej 10% wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, ale nie przekraczające tej wartości, są objęte ewidencją bilansową ilościowo-wartościową;
      - b) do 10% wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, podlegają ewidencji ilościowej.
  25. Odrębną ewidencją, ilościową lub ilościowo-wartościową, w zależności od potrzeb Jednostki, objęte są środki trwałe ujęte w „Wykazie asortymentowym składników majątkowych”, zwanym dalej „wykazem asortymentowym”. Odrębna ewidencja jest prowadzona zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, z zachowaniem szczególnej staranności.
  26. Wykaz asortymentowy sporządza komórka organizacyjna właściwa do spraw administracyjnych we współpracy z komórką organizacyjną właściwą do spraw infrastruktury informatycznej w zakresie jej działania. Wykaz asortymentowy zatwierdza Dyrektor Generalny Jednostki, na wniosek kierownika komórki organizacyjnej właściwej do spraw administracyjnych. Wykaz asortymentowy jest uaktualniany, w zależności od potrzeb Jednostki.
  27. Ewidencja ilościowa i ilościowo-wartościowa rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz kartoteki osobistego wyposażenia pracowników, prowadzone są w komórce organizacyjnej właściwej do spraw administracyjnych.
  28. Odrębna ewidencja, o której mowa w ust. 25 prowadzona jest w komórkach organizacyjnych odpowiednio: właściwej do spraw administracyjnych albo właściwej do spraw infrastruktury informatycznej.
  29. Ministerstwo nie prowadzi ewidencji bilansowej obrotu materiałowego. Zakupione materiały wyceniane są według rzeczywistych cen zakupu brutto i ujmowane w ewidencji w okresie, w którym je poniesiono. Zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności.
  30. Do materiałów zalicza się między innymi:
    - 1) materiały biurowe;
    - 2) materiały promocyjne;
    - 3) środki czystości;
    - 4) teleinformatyczne części zamienne;
    - 5) części zamienne do samochodów.
  31. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne nabyte ze środków FP oraz przejęte i nabyte ze środków FGŚP podlegają wyodrębnieniu w ramach ewidencji ilościowej i ilościowo-wartościowej Ministerstwa.
  32. Aktywa trwałe i inne składniki majątkowe FGŚP przejęte na podstawie art. 99 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. poz. 1241, z późn. zm.⁴⁾) podlegają wyodrębnieniu w ramach ewidencji bilansowej Ministerstwa.
  33. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, nabyte w ramach planu finansowego Ministerstwa na rzecz FGŚP, podlegają wyodrębnieniu w ramach ewidencji bilansowej Ministerstwa.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2009 r. poz. 1706, z 2010 r. poz. 620, poz. 685, poz. 1020, poz. 1078, poz. 1475 i poz. 1578, z 2011 r. poz. 1016, poz. 1061 i 1170, z 2012 r. poz. 986, poz. 1456 i poz. 1548 oraz z 2014 r. poz. 1457.

34. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, nabywane przez samorządy wojewódzkie ze środków FGŚP, podlegają wyodrębnieniu w ramach ewidencji bilansowej Ministerstwa, na podstawie kopii dowodów zakupu wraz z protokołami odbioru, otrzymanymi od wojewódzkich urzędów pracy.
35. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne nabyte ze środków FP, na potrzeby związane z realizacją zadań Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zwanego dalej „Ministrem”, podlegają wyodrębnieniu w ramach ewidencji bilansowej Ministerstwa, na zasadach wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.⁵⁾).
36. Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na konto 800 – „Fundusz jednostki” w zakresie aktywów trwałych.
37. Środki trwałe w budowie (inwestycje) stanowią koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia środków trwałych o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych oraz koszty nabycia środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów poniesione do dnia zakończenia inwestycji, w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu, opłaty notarialne, sądowe, a także odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych powstałe do zakończenia budowy.
38. Do kosztów wytworzenia środków trwałych o wartości wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych nie zalicza się kosztów poniesionych przed podjęciem decyzji o rozpoczęciu inwestycji, tj. przed zatwierdzeniem planu rzeczowo-finansowego wydatków inwestycyjnych budżetu państwa przez dysponenta części budżetowej.
39. Do kosztów środków trwałych w budowie (inwestycji) zalicza się w szczególności następujące koszty:
  - 1) dokumentacji projektowej;
  - 2) nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową;
  - 3) badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu;
  - 4) przygotowania terenu pod budowę;
  - 5) opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy;
  - 6) założenia stref ochronnych i zieleni;
  - 7) nadzoru autorskiego i inwestorskiego;
  - 8) ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy;
  - 9) sprzątnięcia obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania;
  - 10) inne koszty bezpośrednio związane z budową.
40. Do kosztów środków trwałych w budowie (inwestycji) nie zalicza się kar i odszkodowań związanych z realizowaną inwestycją, kosztów remontów o charakterze odtworzeniowym, kosztów przetargów, ogłoszeń.

§ 7.

1. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, odbywa się stopniowo przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. W Jednostce stosuje się liniową metodę amortyzacji.
2. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia do używania środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.
3. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”; amortyzacja obciąża konto 400 – „Amortyzacja”.
4. Naliczenia odpisów amortyzacyjnych dokonuje się, nie rzadziej niż, na koniec roku obrotowego.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r. poz. 1292, 1321, 1428, 1543, 2371 i 2494 oraz 2018 r. poz. 107, 650 i 730.

Od ujawnionych środków trwałych, nieobjętych dotychczas ewidencją, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji.

5. Środki trwałe o wartości przewyższającej 10% wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych i nieprzekraczającej wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, meble, dywany i książki, umarza się w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, w korespondencji z kontem 013 – „Pozostałe środki trwałe”. Środki te podlegają jednorazowemu spisaniu w koszty.
6. Środki trwałe o wartości nieprzekraczającej 10% wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób ujmują się tylko w ewidencji ilościowej, spisując jednorazowo w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania.
7. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej niższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, w korespondencji z kontem 021 – „Pozostałe wartości niematerialne i prawne”; wartości te podlegają jednorazowemu spisaniu w koszty.
8. Ustalenia stawek amortyzacyjnych oraz naliczenia amortyzacji dokonuje komórka organizacyjna właściwa do spraw administracyjnych.
9. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jest na koniec każdego roku obrotowego weryfikowana przez komórkę organizacyjną właściwą do spraw administracyjnych. Zmiana okresów i stawek amortyzacyjnych wynikająca z przeprowadzanych okresowych weryfikacji powoduje korektę odpisów amortyzacyjnych dokonywanych w następnych latach obrotowych. Nowe stawki będą miały zastosowanie do naliczania odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych począwszy od następnego roku obrotowego.

§ 8.

1. Zobowiązania i należności ewidencjonuje się w wartościach nominalnych.
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się nie rzadziej niż na koniec kwartału w kwocie wymagającej zapłaty, czyli łącznie z naliczonymi odsetkami.
3. Należności wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, łącznie z wymagalnymi odsetkami, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących, z uwzględnieniem postanowień zawartych w ust. 5, 15 i 20.
4. Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty przez dokonanie odpisu aktualizującego w odniesieniu do:
  - 1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości oraz w stosunku do których zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne lub został złożony wniosek o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu-komisarzowi w postępowaniu upadłościowym lub umieszczonej w spisie wierzycieli w postępowaniu restrukturyzacyjnym;
  - 2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności;
  - 3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z zapłatą których dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności;
  - 4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania;
  - 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa ich nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców – w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.
5. Odpisy aktualizujące wartość należności są dokonywane nie później niż na dzień bilansowy. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają fundusze.

7. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.
8. Umorzenie, przedawnienie i nieściągalność należności – z wyłączeniem należności FGŚP, których umarzenie, odraczanie terminu spłaty oraz rozkładanie spłaty na raty określają przepisy ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2016 r. poz. 1256, z późn. zm.⁶⁾) – stwierdza się:
  - 1) w przypadku należności umorzonych:
    - a) w odniesieniu do należności cywilnoprawnych:
      - zgodnie z art. 58 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
    - b) w odniesieniu do należności publicznoprawnych – w formie ostatecznej decyzji o umorzeniu należności;
  - 2) w przypadku należności przedawnionych – protokołem zaakceptowanym przez Ministra lub osobę upoważnioną, wskazującym dzień przedawnienia oraz zawierającym wykaz dat i zdarzeń mających wpływ na bieg, przerwanie i zawieszenie przedawnienia. Protokół sporządzany jest przez Biuro i parafowany przez głównego księgowego, radcę prawnego oraz dyrektora komórki merytorycznej – zgodnie z właściwością;
  - 3) w przypadku należności nieściągalnych:
    - a) postanowieniem stwierdzającym nieściągalność, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadającym stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego, albo
    - b) postanowieniem sądu o:
      - oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
      - umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
      - ukończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku;
    - c) protokołem sporządzonym przez radcę prawnego, stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wierzytelności byłyby równe albo wyższe od kwoty wierzytelności;
    - d) protokołem sporządzonym przez komórkę merytoryczną prowadzącą sprawę, stwierdzającym, że miejsce pobytu dłużnika jest nieznanne i nie został ujawniony jego majątek mimo podjętych przez wierzyciela działań zmierzających do ustalenia tego miejsca i majątku:
      - z zastrzeżeniem, że w przypadkach, o których mowa w lit. a i b, wydanie postanowienia nie zwalnia od działań zmierzających do wyegzekwowania należności oraz ustalenia, czy za należność dłużnika nie odpowiadają osoby trzecie.
9. Uznanie przez wierzyciela postanowienia wydanego przez organy, o których mowa w ust. 8 pkt 3 lit. a i b jako odpowiadającego stanowi faktycznemu, następuje na podstawie protokołu sporządzonego przez Biuro, parafowanego przez głównego księgowego, radcę prawnego, dyrektora komórki merytorycznej – zgodnie z właściwością i zaakceptowanego przez Ministra lub osobę upoważnioną.
10. Należności, o których mowa w ust. 8, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych lub odnosi się w ciężar funduszu dysponenta funduszu.
11. W przypadku braku informacji o sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika, wysokość odpisu aktualizującego ustala się poprzez zakwalifikowanie należności wymagalnej do przedziału czasowego zalegania z płatnością liczonego od dnia powstania wymagalności. Przedziałom czasowym okresów zalegania z płatnością przypisane są stawki procentowe odpisów aktualizujących wycenę należności, według algorytmu podanego w ust. 12.
12. Podział na okresy zalegania z płatnością należności na dzień 31 grudnia i przypisane im wartości odpisów aktualizujących, są następujące:
  - 1) do 3 miesięcy – bez odpisu aktualizującego;
  - 2) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy – odpis aktualizujący w wysokości 50% należności;
  - 3) powyżej 6 miesięcy do roku – odpis aktualizujący w wysokości 75% należności;

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r. poz. 1557 oraz z 2018 r. poz. 398 i 650.

- 4) powyżej roku – odpis aktualizujący w wysokości 100% należności:
– z zastrzeżeniem ust. 13.
13. W przypadku przekazania należności na drogę postępowania sądowego lub egzekucyjnego, należności te można uznać za wątpliwe i w całości aktualizować przez dokonanie odpisu aktualizującego.
  14. Należności spłacone po dniu bilansowym, a przed terminem sporządzenia obowiązujących sprawozdań, nie podlegają aktualizacji wyceny.
  15. Odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.
  16. Nie dochodzi i nie ewidencjonuje się odsetek za zwłokę od nieterminowo uregulowanych należności publicznoprawnych w przypadku, gdy wysokość odsetek nie przekracza trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138) za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej.
  17. Nie dochodzi się odsetek za zwłokę od nieterminowo uregulowanych należności cywilnoprawnych, gdy wysokość odsetek od danego kontrahenta nie przekracza łącznie w roku trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej. W takiej sytuacji odsetki zaewidencjonowane w księgach rachunkowych podlegają wyksięgowaniu z wykorzystaniem ujemnego zapisu księgowego, natomiast odsetki dotychczas niezaewidencjonowane w księgach rachunkowych nie podlegają księgowaniu.
  18. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.
  19. Wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów wycenia się, nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP.
  20. Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia – o ile odrębne przepisy dotyczące środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i innych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz środków niepodlegających zwrotowi, pochodzących ze źródeł zagranicznych nie stanowią inaczej – odpowiednio po kursie:
    - 1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań;
    - 2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w pkt 1, a także w przypadku pozostałych operacji.
  21. Jeżeli operacje gospodarcze wyrażone są w walutach obcych, dla których NBP nie ogłasza kursu, to kurs tych walut określa się w relacji do EURO.
  22. Dla potrzeb ujmowania w księgach rachunkowych kosztów operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych, na podstawie dokumentów finansowych, które mogą stać się dowodami księgowymi, w sytuacji braku kursu faktycznie zastosowanego – wartość operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych przelicza się na walutę polską według kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia dokumentu finansowego.
  23. Koszty operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych, dotyczące składek członkowskich wnoszonych do organizacji międzynarodowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w miesiącu, w którym dokonano zapłaty, po kursie faktycznie zastosowanym.

ZASADY ZABEZPIECZANIA I PRZECHOWYWANIA DOWODÓW KSIĘGOWYCH

§ 9

1. Dowody księgowe, po zaewidencjonowaniu w księgach rachunkowych, nie mogą być wydawane z Biura. W przypadku zaistnienia konieczności sprawdzenia dokumentu przez pracownika innej komórki organizacyjnej, dokument udostępnia się do wglądu w Biurze.
2. Wydanie oryginałów dowodów księgowych, sprawozdań finansowych i budżetowych na zewnątrz (dla organów ścigania, sądów, itp.), może nastąpić w oparciu o upoważnienie organu żądającego, za pokwitowaniem zawierającym spis wydanych dokumentów, na podstawie pisemnej zgody Dyrektora Generalnego Jednostki lub upoważnionej przez niego osoby.

3. Udostępnienie zbiorów lub ich części do kontroli przeprowadzonej przez uprawnione organy na terenie Jednostki – wymaga uprzedniego poinformowania odpowiednio Dyrektora Generalnego Jednostki lub upoważnionej przez niego osoby o przewidzianym terminie i zakresie kontroli oraz o osobach reprezentujących organ uprawniony do kontroli.
4. Wszystkie dowody księgowe, które stanowiły podstawę księgowania w poszczególnych miesiącach należy przechowywać w segregatorach, ułożone w porządku chronologicznym, według poszczególnych rodzajów działalności (np. dochody, wydatki).
5. W okresie roku sprawozdawczego oraz w ciągu roku następnego, dowody księgowe znajdują się w Biurze, po tym okresie są przekazywane do archiwum Jednostki.
6. Archiwizowanie dokumentów odbywa się zgodnie z obowiązującymi w Jednostce przepisami dotyczącymi Rzeczowego Wykazu Akt.

Załącznik nr 2**ZAKŁADOWY PLAN KONT****PRZEPISY OGÓLNE****§ 1.**

1. Wprowadza się plan kont obejmujący:
  - 1) wykaz kont syntetycznych;
  - 2) opisy kont.
2. W przypadku konieczności wprowadzenia aktualizacji w wykazie kont syntetycznych, w związku ze zmianami w zasadach wykonywania budżetu, gospodarki finansowej, sprawozdawczości lub istniejącymi potrzebami prowadzenia ewidencji księgowej, kierownik komórki organizacyjnej właściwej do spraw finansowych dokonuje aktualizacji wykazu kont syntetycznych.
3. Konta analityczne bilansowe buduje się według zasady, iż na strukturę konta składa się obowiązkowo:
  - a) xxx – trzycyfrowy symbol konta syntetycznego,
  - b) xx – dwucyfrowy symbol części budżetowej,
  - c) xxxxx – pięciocyfrowy symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej,
  - d) xxxx – czterocyfrowy symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej – w którym trzy pierwsze cyfry określają paragraf dochodów, przychodów, wydatków i rozchodów, a czwarta cyfra informuje o rodzaju finansowania z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. Dla konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki” w celu przyporządkowania rachunku bankowego dochodów i rachunku bankowego wydatków do wyodrębnionych subkont konta 130 wprowadza się obowiązkowo dodatkowy symbol wskazujący na rodzaj rachunku:
  - 1) w przypadku Dysponenta po czterocyfrowym symbolu paragrafu klasyfikacji budżetowej wprowadza się odpowiednio jednocyfrowy symbol „1” dla rachunku dochodów i symbol „2” dla rachunku wydatków;
  - 2) w przypadku Ministerstwa po trzycyfrowym symbolu konta syntetycznego wprowadza się dwucyfrowy symbol „01” dla dochodów i „02” dla wydatków.
5. Dla kont analitycznych, na których ujmuje się:
  - 1) środki otrzymane z Ministerstwa Finansów oraz środki przekazane dysponentom podległym dysponentowi części budżetowej;
  - 2) środki pieniężne w drodze;
  - 3) rozliczenia z tytułu pożyczki dla BGK,
  - 4) rozliczenie dochodów budżetowych;
  - 5) rozliczenie wydatków budżetowych;
  - 6) sumy do wyjaśnienia;
  - 7) fundusz jednostki;
  - 8) wynik finansowypo dwucyfrowym symbolu części budżetowej pozostałe symbole, w celu zachowania struktury budowy konta, mogą być zastąpione cyframi 0 lub innymi symbolami.
6. Konta analityczne pozabilansowe buduje się według zasady, iż na strukturę konta składa się obowiązkowo:
  - 1) xxx – trzycyfrowy symbol konta syntetycznego,
  - 2) xx – dwucyfrowy symbol części budżetowej.
7. Struktura konta może być rozbudowana o trzycyfrowy symbol działu klasyfikacji budżetowej umieszczony bezpośrednio po symbolu części budżetowej oraz o dalsze cyfrowe i literowe symbole do określenia dodatkowej analityki.

8. Dodatkowa analityka konta prowadzona jest także z wykorzystaniem słowników, które umożliwiają prowadzenie ewidencji analitycznej określającej dodatkowe informacje na temat zapisu księgowego, a w szczególności:
- 1) – program,
  - 2) – projekt,
  - 3) – kontrahent,
  - 4) – źródło finansowania,
  - 5) – zadanie w układzie zadaniowym.
9. Każde konto powinno zostać powiązane z odpowiednim rejestrem księgowym.
10. Wykaz oraz struktura kont analitycznych Dysponenta, Ministerstwa, FP i FGŚP są określane i na bieżąco uaktualniane przez właściwego głównego księgowego, stosownie do potrzeb planowania, analizy, sprawozdawczości i rozliczeń.
11. Ewidencja należności i zobowiązań FP i FGŚP może być rejestrowana na kontach Zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia” jedynie w odniesieniu do rozliczeń realizowanych przez dysponenta FP i FGŚP na podstawie umów, porozumień lub ustaw innych niż przepisy ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jak również do rozliczeń z Ministerstwem, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w zakresie poboru i przekazywania składki od pracodawców na FP i FGŚP. W przypadku FGŚP na kontach Zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia” ewidencjonuje się również rozliczenia z Urzędem Skarbowym.

WYKAZ KONT SYNTETYCZNYCH

§ 2.

1. Wykaz kont syntetycznych dla prowadzenia ewidencji księgowej

1. Konta bilansowe	
Zespół 0 – Majątek trwały	
Symbol konta	Nazwa konta
011	Środki trwałe
013	Pozostałe środki trwałe
020	Wartości niematerialne i prawne
021	Pozostałe wartości niematerialne i prawne
071	Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
072	Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych
080	Środki trwałe w budowie (inwestycje)
Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe	
101	Kasa złotówkowa
102	Kasa walutowa
130	Rachunek bieżący jednostki
135	Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia
136	Rachunek państwowych funduszy celowych
137	Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi
138	Rachunek środków europejskich
139	Inne rachunki bankowe
141	Środki pieniężne w drodze
142	Środki pieniężne przekazywane w zarządzanie Ministrowi Finansów
Zespół 2 – Rozrachunki i rozliczenia	
201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
202	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami wyrażone w walutach obcych
221	Należności z tytułu dochodów budżetowych
222	Rozliczenie dochodów budżetowych
223	Rozliczenie wydatków budżetowych
224	Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich

225	Rozrachunki z budżetami
226	Długoterminowe należności budżetowe
227	Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich
229	Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
232	Rozliczenia z tytułu środków europejskich
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami
235	Pozostałe rozrachunki z pracownikami wyrażone w walutach obcych
240	Pozostałe rozrachunki
241	Pozostałe rozrachunki wyrażone w walutach obcych
244	Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich wyrażone w walutach obcych
245	Wpływy do wyjaśnienia
290	Odpisy aktualizujące należności
291	Rozliczenie sprzedaży
Zespól 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie	
400	Amortyzacja
401	Zużycie materiałów i energii
402	Usługi obce
403	Podatki i opłaty
404	Wynagrodzenia
405	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
409	Pozostałe koszty rodzajowe
Zespól 7 – Przychody, dochody i koszty	
720	Przychody z tytułu dochodów budżetowych
750	Przychody finansowe
751	Koszty finansowe
760	Pozostałe przychody operacyjne
761	Pozostałe koszty operacyjne
Zespól 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy	
800	Fundusz jednostki
810	Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
840	Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
851	Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
853	Fundusze celowe
860	Wynik finansowy
2. Konta pozabilansowe	
091	Obce środki trwałe
092	Środki trwałe w likwidacji
093	Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne otrzymane nieodpłatnie
094	Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne przekazane nieodpłatnie
910	Zajęcia wierzytelności
920	Należności nieściągalne
921	Należności z tytułu realizacji umów zawartych z BGK
930	Cesje wierzytelności
940	Zobowiązania warunkowe
950	Wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne z lat ubiegłych dotyczące projektów, ujawnione po zamknięciu roku budżetowego
951	Kary umowne
970	Płatności ze środków europejskich
971	Obciążenie planu wydatków z budżetu środków europejskich
972	Ewidencja zwrotów z budżetu środków europejskich dotycząca lat ubiegłych
976	Wzajemne rozliczenia między jednostkami

979	Plan finansowy dochodów budżetowych
980	Plan finansowy wydatków budżetowych
981	Plan finansowy niewygasających wydatków
982	Plan wydatków środków europejskich
983	Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego
984	Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat
990	Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym
992	Zapewnienia finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa
993	Plan finansowy przychodów dysponenta FP i FGŚP
994	Plan finansowy wydatków dysponenta FP i FGŚP w układzie zadaniowym
995	Plan wydatków dysponenta FP i FGŚP
996	Zaangażowanie wydatków dysponenta FP i FGŚP roku bieżącego
997	Zaangażowanie wydatków dysponenta FP i FGŚP przyszłych lat
998	Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
999	Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

SZCZEGÓŁOWY OPIS KONT SYNTETYCZNYCH

§ 3.

1. Ustala się opis kont syntetycznych bilansowych:

1) Zespół 0 – „Majątek trwały”

Konta zespołu 0 „Majątek trwały” służą do ewidencji:

- 1) rzeczowych aktywów trwałych;
- 2) wartości niematerialnych i prawnych;
- 3) umorzenia składników aktywów trwałych.

2) Konto 011 – „Środki trwałe”

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 umożliwia:

- 1) ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego ich zwiększenia lub zmniejszenia;
- 2) ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe;
- 3) należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji.

Na stronie Wn konta 011 ujmowane są wszystkie zwiększenia z tytułu przychodów i podwyższenia wartości początkowej tych środków, a po stronie Ma zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmowane jest na koncie 071.

Na stronie Wn konta 011 ujmowane są w szczególności:

- 1) przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych;
- 2) przychody środków trwałych nowo ujawnionych;
- 3) nieodpłatne przyjęcie środków trwałych;
- 4) zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Na stronie Ma konta 011 ujmowane są w szczególności:

- 1) wycofanie środków trwałych z używania w związku z likwidacją z powodu zużycia lub zniszczenia;
- 2) rozchód z tytułu sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania;

- 3) ujawnione niedobory środków trwałych;
- 4) zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 011 – „Środki trwałe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przychody środków trwałych w wyniku rozliczenia inwestycji	011	080
2.	Wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych	011	080
3.	Przychody środków trwałych nowo ujawnionych	011	800
4.	Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe: a) wartość nieumorzona, b) wartość dotychczasowego umorzenia	011 011	800 071
5.	Zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonanych na skutek aktualizacji ich wyceny	011	800
6.	Wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia, zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania: a) wartość nieumorzona, b) dotychczasowe umorzenie	800 071	011 011
7.	Zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny	800	011

3) Konto 013 – „Pozostałe środki trwałe”

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, niepodlegających ujęciu na koncie 011, wydanych do używania na potrzeby jednostki. Podlegają one umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn konta 013 ujmowane są zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072.

Na stronie Wn konta 013 ujmowane są w szczególności:

- 1) pozostałe środki trwałe przyjęte do używania z zakupu lub inwestycji;
- 2) nadwyżki pozostałych środków trwałych w używaniu;
- 3) nieodpłatne otrzymanie pozostałych środków trwałych.

Na stronie Ma konta 013 ujmowane są w szczególności:

- 1) wycofanie pozostałych środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia, zużycia, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania;
- 2) ujawnione niedobory pozostałych środków trwałych w używaniu.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 umożliwia ustalenie wartości początkowej i ilości obiektów inwentarzowych oddanych do używania poszczególnym osobom i komórkom organizacyjnym jednostki.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 013 – „Pozostałe środki trwałe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przychody pozostałych środków trwałych w wyniku rozliczenia inwestycji	013	080
2.	Przychody pozostałych środków trwałych ujawnionych w wyniku inwentaryzacji niewymagające postępowania wyjaśniającego	013	760
3.	Przychody pozostałych środków trwałych ujawnionych w wyniku inwentaryzacji po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego	013	240
4.	Przyjęcie do użytkowania nieodpłatnie otrzymanych pozostałych środków trwałych	013	760

5.	Rozchód pozostałych środków trwałych w związku z wyłączeniem ich z ewidencji ilościowo-wartościowej	072	013
6.	Wycofanie pozostałych środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia, zużycia, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania	072	013
7.	Rozchód pozostałych środków trwałych na skutek stwierdzonych niedoborów i szkód	072	013

4) Konto 020 – „Wartości niematerialne i prawne”

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, których wartość przekracza kwotę, o której mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Na stronie Wn konta 020 ujmowane są wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 071.

Ewidencja szczegółowa do konta 020 w zakresie wartości niematerialnych i prawnych jest prowadzona analogicznie jak ewidencja w zakresie środków trwałych na koncie 011.

Saldo Wn konta 020 oznacza wartość początkową będących na stanie wartości niematerialnych i prawnych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 020 – „Wartości niematerialne i prawne”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przychody z zakupu wartości niematerialnych i prawnych według ceny brutto	020	201
2.	Przychody wartości niematerialnych i prawnych w wyniku rozliczenia inwestycji	020	080
3.	Nieodpłatnie otrzymane wartości niematerialne i prawne: a) wartość nieumorzona, b) dotychczasowe umorzenie	020 020	800 071
4.	Zmniejszenie stanu wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo w wyniku sprzedaży, nieodpłatnego przekazania lub wycofania z użytkowania: a) wartość nieumorzona, b) dotychczasowe umorzenie	800 071	020 020

5) Konto 021 – „Pozostałe wartości niematerialne i prawne”

Konto 021 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, których wartość nie przekracza kwoty, o której mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Na stronie Wn konta 021 ujmowane są wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencja szczegółowa do konta 021 w zakresie pozostałych wartości niematerialnych i prawnych jest prowadzona analogicznie jak ewidencja w zakresie pozostałych środków trwałych na koncie 013.

Saldo Wn konta 021 oznacza wartość początkową będących na stanie wartości niematerialnych i prawnych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 021 – „Wartości niematerialne i prawne”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przychody z zakupu pozostałych wartości niematerialnych i prawnych według ceny brutto	021	201
2.	Przychody wartości niematerialnych i prawnych w wyniku rozliczenia	021	080
3.	Przychody wartości niematerialnych i prawnych ujawnionych w wyniku inwentaryzacji, niewymagające postępowania wyjaśniającego	021	760
4.	Przychody wartości niematerialnych i prawnych ujawnionych w wyniku inwentaryzacji po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego	021	240
5.	Przyjęcie do użytkowania nieodpłatnie otrzymanych nowych wartości niematerialnych i prawnych od innych jednostek organizacyjnych	021	760

6.	Nieodpłatnie otrzymane używane wartości niematerialnych i prawnych: a) w formie darowizny od innych podmiotów i osób według wyceny w protokole przyjęcia, b) od innych jednostek organizacyjnych	021 021	760 072
7.	Wycofanie wartości niematerialnych i prawnych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia, zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania lub podniesienia dolnego przedziału wartości, poniżej którego środki te są zaliczane do materiałów	072	021
8.	Stwierdzone niedobory wartości niematerialnych i prawnych	072	021
9.	Zmniejszenie stanu wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo w wyniku sprzedaży, nieodpłatnego przekazania lub wycofania z użytkowania	072	021

6) Konto 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu. Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400.

Na stronie Ma konta 071 ujmowane są zwiększenia, a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia podstawowych środków trwałych wycofanych z eksploatacji w związku ze sprzedażą, likwidacją, uznaniem za niedobór, nieodpłatnym przekazaniem lub wniesieniem wkładu niepieniężnego (aportu)	071	011
2.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo, wycofanych z eksploatacji w związku ze sprzedażą, likwidacją, uznaniem za niedobór, nieodpłatnym przekazaniem lub wniesieniem w formie wkładu niepieniężnego (aportu)	071	020
3.	Zmniejszenie wartości umorzenia w związku z dokonaniem urzędowej aktualizacji środków trwałych	071	011
4.	Naliczenie za rok obrotowy umorzenia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych	400	071
5.	Naliczenie umorzenia od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych za okres od początku roku do końca miesiąca, w którym nastąpiło wycofanie z eksploatacji	400	071
6.	Dotychczasowe umorzenie nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych	011	071
7.	Dotychczasowe umorzenie nieodpłatnie otrzymanych wartości niematerialnych i prawnych	020	071
8.	Zwiększenie umorzenia w wyniku urzędowej aktualizacji środków trwałych	800	071
9.	Umorzenie środków trwałych przejętych od zlikwidowanych (połączonych) jednostek	011	071
10.	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych przejętych od zlikwidowanych (połączonych) jednostek	020	071

7) Konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania.

Umorzenie jest księgowane w korespondencji z kontem 401.

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych.

Na stronie Wn konta 072 ujmuje się umorzenie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie, a także stanowiących niedobór lub szkodę.

Na stronie Ma konta 072 ujmują się odpisy umorzenia nowych, wydanych do używania środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych obciążających odpowiednie koszty, dotyczące nadwyżek środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, dotyczące środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych otrzymanych nieodpłatnie.

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych umarzanych jednorazowo, wycofanych z eksploatacji w związku ze sprzedażą, likwidacją, uznaniem za niedobór lub nieodpłatnym przekazaniem	072	013
2.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo, wycofanych z eksploatacji w związku ze sprzedażą, likwidacją, uznaniem za niedobór lub nieodpłatnym przekazaniem	072	021
3.	Jednorazowe umorzenie przekazanych do użytkowania pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych	401	072

8) Konto 080 – „Środki trwale w budowie (inwestycje)”

Konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Na stronie Wn konta 080 ujmowane są w szczególności:

- poniesione koszty dotyczące środków trwałych w budowie w ramach prowadzonych inwestycji zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym imieniu;
- poniesione koszty przekazanych do montażu, lecz jeszcze nieoddanych do używania maszyn, urządzeń oraz innych przedmiotów, zakupionych od kontrahentów oraz wytworzonych w ramach własnej działalności gospodarczej;
- poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego.

Na stronie Ma konta 080 ujmowana jest wartość uzyskanych efektów, w szczególności:

- środków trwałych;
- wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych w budowie.

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 zapewnia co najmniej wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość kosztów środków trwałych w budowie i ulepszeń.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 080 – „Środki trwale w budowie (inwestycje)”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Koszty związane z przygotowaniem inwestycji, opłacone: a) z rachunku bieżącego, b) z kasy, c) z zaliczek wypłaconych pracownikom	080 080 080	130 101 234
2.	Koszty dokumentacji projektowej zlecone: a) podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą b) osobom fizycznym na podstawie umowy o dzieło	080 080	201 234, 240
3.	Koszty środków trwałych w budowie (inwestycji) wynikające z faktur za roboty, dostawy i usługi	080	201

4.	Obciążające koszty inwestycji, wartość bilansowa budynków poddanych rozbiórce w związku z prowadzoną inwestycją (wartość początkowa minus umorzenie)	080	011
5.	Wartość nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych w budowie (inwestycji)	080	800
6.	Wartość środków trwałych w budowie otrzymanych od zlikwidowanych (połączonych) jednostek	080	800
7.	Przekazanie do użytkowania efektów inwestycyjnych w postaci:		
	a) środków trwałych,	011	080
	b) wartości niematerialnych i prawnych,	020, 021	080
	c) pozostałych środków trwałych	013	080
8.	Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych w budowie	800	080
9.	Wartość wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) środków trwałych w budowie	800	080

9) Zespół 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”

Konta zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe” służą do ewidencji:

- 1) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przechowywanych w kasach;
- 2) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych lokowanych na rachunkach w bankach;
- 3) udzielanych przez banki kredytów w krajowych i zagranicznych środkach pieniężnych;
- 4) innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Konta zespołu 1 mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych.

10) Konto 101 – „Kasa złotówkowa”

Konto 101 służy do ewidencji krajowej gotówki znajdującej się w kasie Jednostki.

Na stronie Wn konta 101 ujmowane są wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma rozchody gotówki oraz niedobory kasowe.

Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 101 zapewnia ustalenie:

- 1) stanu gotówki w walucie polskiej z podziałem na rachunki bankowe;
- 2) wartość gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nią odpowiedzialnym.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 101 – „Kasa”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Podjęcie gotówki do kasy z rachunków bankowych	101	141
2.	Wpłaty do kasy należności z tytułu dochodów budżetowych rozliczanych z budżetem i gromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów	101	221
3.	Wpłaty do kasy nieprzypisanych należności jednostek budżetowych:		
	a) stanowiących przychody z tytułu dochodów budżetowych,	101	720
	b) stanowiących pozostałe przychody operacyjne,	101	760
	c) odsetek z tytułu nieterminowych płatności	101	750
4.	Zwroty niewykorzystanych zaliczek wypłaconych wcześniej pracownikom	101	234
5.	Gotówkowe wpłaty do kasy wadiów przetargowych	101	240
6.	Nadwyżki środków pieniężnych w kasie	101	240
7.	Odrowadzenie gotówki z kasy na rachunki bankowe	141	101
8.	Faktury z tytułu dostaw, robót i usług opłacone bezpośrednio z kasy	201	101
9.	Wypłacone z kasy wynagrodzenia pracowników i ekwiwalenty	231, 234	101
10.	Wypłacone z kasy pożyczki dla pracowników z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	234	101
11.	Wypłacone z kasy zaliczki dla pracowników	234	101
12.	Zwrot wydatków poniesionych przez pracowników związanych z zakupem materiałów i usług	234	101
13.	Niedobory środków pieniężnych w kasie	240	101
14.	Zwrot wydatków z tytułu podróży służbowych oraz za używanie prywatnych samochodów do celów służbowych	409	101

11) Konto 102 – „Kasa walutowa”

Konto 102 służy do ewidencji zagranicznej gotówki znajdującej się kasie Jednostki.

Na stronie Wn konta 102 ujmowane są wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma rozchody gotówki oraz niedobory kasowe.

Wartość konta 102 korygowana jest na dzień bilansowy o różnice kursowe dotyczące gotówki w obcej walucie.

Konto 102 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 102 zapewnia ustalenie:

- 1) stanu gotówki w walutach obcych z podziałem na poszczególne waluty obce z jednoczesnym przeliczeniem na złote polskie wg obowiązującego kursu dnia wpływu do kasy;
- 2) wartość gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nią odpowiedzialnym.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 102 – „Kasa walutowa”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Podjęcie gotówki wyrażonej w walutach obcych z rachunków bankowych do kasy walutowej	102	141
2.	Zwroty niewykorzystanych zaliczek walutowych wypłaconych wcześniej pracownikom	102	234
3.	Nadwyżki środków pieniężnych wyrażonych w walutach obcych w kasie walutowej	102	240
4.	Dodatnie różnice kursowe gotówki w walutach obcych	102	750
5.	Odprowadzenie gotówki wyrażonej w walutach obcych z kasy walutowej na rachunki bankowe	141	102
6.	Wypłacone z kasy walutowej zaliczki dla pracowników	234	102
7.	Niedobory środków pieniężnych wyrażonych w walutach obcych w kasie walutowej	240	102
8.	Ujemne różnice kursowe gotówki w walutach obcych	751	102

12) Konto 130 – „Rachunek bieżący jednostki”

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wplywów) budżetowych objętych planem finansowym.

W ramach konta 130 prowadzi się dodatkową ewidencję analityczną, odrębną dla wydatków budżetowych oraz odrębną dla dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych w szczególności:

- 1) otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym oraz dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 223;
- 2) z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem.

Na stronie Ma konta 130 ujmuje się:

- 1) zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki, jak również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych), w korespondencji z właściwymi kontami zespołów: 1, 2, 3, 4, 7 lub 8. Ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej może być też stosowana alternatywnie na kontach korespondujących z kontem rachunku bieżącego jednostki;
- 2) okresowe przelewy dochodów budżetowych do budżetu, w korespondencji z kontem 222;
- 3) okresowe przelewy środków pieniężnych dla dysponentów niższego stopnia (ewidencja szczegółowa według dysponentów, którym przelano środki pieniężne), w korespondencji z kontem 223.

Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym zachodzi pełna zgodność zapisów między Jednostką a bankiem.

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotu nadpłat dochodów budżetowych, zwrotu poniesionych wydatków oraz korekt wprowadza się dodatkowy techniczny zapis ujemny. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.

Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególowości planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych. W przypadku dochodów nieujętych w planie finansowym dochody takie ewidencjonuje się według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na rachunkach bankowych Jednostki. Saldo konta 130 jest równe saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont:

- 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku;
- 2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu.

Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie:

- 1) przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223;
- 2) przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ środków budżetowych z Ministerstwa Finansów; zwrot niewykorzystanych środków budżetowych od dysponentów niższego stopnia	130	223
2.	Przelew środków budżetowych dla dysponentów niższego stopnia; zwrot niewykorzystanych środków budżetowych do Ministerstwa Finansów	223	130
3.	Przekazanie dotacji z budżetu państwa na rzecz beneficjentów	224	130
4.	Zwrot niewykorzystanych dotacji budżetowych przekazanych w danym roku budżetowym beneficjentom	130	224
5.	Wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych	130	221
6.	Przekazanie środków na współfinansowanie krajowe projektów finansowanych z udziałem środków europejskich na rachunek pomocniczy prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)	141	130
7.	Wpływ środków niewykorzystanych na współfinansowanie krajowe projektów finansowanych z udziałem środków europejskich z rachunku pomocniczego prowadzonego w BGK	130	141
8.	Zwroty nadpłat z dochodów budżetowych	221	130
9.	Wpływ z tytułu opłaty bankowej	130	240
10.	Zwrot z tytułu opłaty bankowej	240	130
11.	Zwrot dochodów budżetowych przez Ministerstwo Finansów	130	222
12.	Przelew dochodów budżetowych na rachunek Ministerstwa Finansów	222	130
13.	Wpływ na rachunek wydatków środków pieniężnych do wyjaśnienia	130	141
14.	Wyjaśnienie mylnej wpłaty z rachunku wydatków	141	130
15.	Wpływ na rachunek dochodów środków pieniężnych do wyjaśnienia	130	245
16.	Zwrot wyjaśnionej mylnej wpłaty z rachunku dochodów	245	130
17.	Zapis techniczny	130	130

13) Konto 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Konto 135 służy do ewidencji środków funduszy specjalnego przeznaczenia, a w szczególności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Na stronie Wn konta 135 ujmowany jest wpływ środków na rachunki bankowe, a na stronie Ma rozchód środków z rachunków bankowych.

Wpływy i wydatki środków pieniężnych zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ujmowane są z podziałem na tytuły.

Ewidencja szczegółowa do konta 135 umożliwia ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego funduszu. Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ środków z tytułu dokonanych odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	135	851
2.	Splaty rat pożyczek udzielonych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych: a) pracownikom, b) byłym pracownikom, emerytom i rencistom	135 135	234 240
3.	Wpłaty należności stanowiących przychody zakładowego funduszu świadczeń socjalnych: a) przypisanych, b) nieprzypisanych	135 135	Konta zespołu 2 851
4.	Wpływ gotówki odprowadzonej z kasy na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	135	141
5.	Odsetki od środków znajdujących się na rachunkach bankowych zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	135	851
6.	Pożyczki z zakładowego funduszu środków socjalnych przelane na rachunki bankowe: a) pracowników, b) byłych pracowników, emerytów i rencistów	234 240	135 135
7.	Wypłaty z rachunku zakładowego funduszu świadczeń socjalnych obciążające bezpośrednio ten fundusz	851	135
8.	Opłacenie faktur zakupu towarów, usług i innych świadczeń finansowanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	201	135
9.	Przelew przyznanego świadczenia pieniężnego z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na rachunek bankowy pracownika	234	135
10.	Przelew podatku dochodowego od osób fizycznych potrącony z wypłaconych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	225	135
11.	Podjęcie gotówki z rachunku bankowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych do kasy Jednostki	141	135

14) Konto 136 – „Rachunek państwowych funduszy celowych”

Konto 136 służy do ewidencji środków pieniężnych państwowych funduszy celowych znajdujących się na rachunku bankowym funduszu.

Na stronie Wn konta 136 ujmuje się wpływy środków na rachunek bankowy, a na stronie Ma – wypłaty środków z rachunku bankowego.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 136 powinna zapewniać podział środków według rachunków bankowych.

Konto 136 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 136 – „Rachunek państwowych funduszy celowych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ na rachunek bankowy należności z tytułu obowiązkowej składki płaconej przez pracodawców na FP i FGŚP	136	229, 853
2.	Wpływ na rachunek bankowy pozostałych należności ujętych na kontach rozrachunków	136	201, 240
3.	Wpływ na rachunek bankowy pozostałych należności nie ujętych na kontach rozrachunków	136	853
4.	Wpływ na rachunek bankowy odsetek od środków przekazanych w zarządzanie terminowe i overnight do Ministra Finansów zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych	136	853
5.	Zwrot przez Ministra Finansów środków przekazanych w zarządzanie overnight i zarządzanie terminowe	136	142
6.	Wpływ kwot niewyjaśnionych	136	240

7.	Wpływ na rachunek bankowy środków od jednostek realizujących ustawowe zadania zarachowane wcześniej jako środki w drodze	136	141
8.	Przelew środków na zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz oraz innych ustaw	853	136
9.	Przelew z tytułu pokrycia zobowiązań ujętych na kontach rozrachunków	201, 225, 240	136
10.	Przekazanie wolnych środków finansowych w zarządzanie overnight i zarządzanie terminowe do Ministra Finansów zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych	142	136
11.	Zwrot kwot wpłaconych jako niewyjaśnione, lecz w postępowaniu wyjaśniającym uznanych za wpłaty dotyczące innych podmiotów	240	136

15) Konto 137 – „Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”

Konto 137 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi innych niż środki europejskie.

Na koncie 137 dokonuje się księgowania na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływ tych środków na rachunek bankowy, a na stronie Ma wypływ tych środków.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 137 powinna umożliwić 8 stanu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi w podziale na źródła ich pochodzenia.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 137 – „Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zwrot gotówki z kasy do banku	137	141
2.	Wpływ na rachunek bankowy środków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi	137	240
3.	Podjęcie gotówki z banku do kasy	141	137
4.	Przelewy z rachunku bankowego z tytułu zapłaty zobowiązań	225, 229, 231, 240	137
5.	Zwrot otrzymanych a niewykorzystanych środków	240	137

16) Konto 138 – „Rachunek środków europejskich”

Konto 138 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach bankowych związanych z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków europejskich. Na koncie 138 ujmuje się również operacje dotyczące wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Zapisy na koncie 138 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na stronie Wn konta 138 ujmowane są w szczególności wpływy środków pieniężnych w korespondencji z kontem 141 lub 227, a na stronie Ma ujmowane są w szczególności wypłaty środków pieniężnych na realizację programów i projektów finansowanych z tych środków w korespondencji z kontem 224.

Ewidencja szczegółowa do konta 138 jest prowadzona w szczególności planu finansowego i zapewnia możliwość ustalenia stanu poszczególnych środków pieniężnych według źródeł ich pochodzenia. Ewidencja ta umożliwi również ustalenie stanu tych środków odpowiednio w podziale na programy lub projekty.

Na koncie 138 zachowuje się zasadę czystości obrotów.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 138 – „Rachunek środków europejskich”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ środków budżetu państwa na współfinansowanie krajowe projektów finansowanych z udziałem środków europejskich przekazanych przez dysponenta części	138	141
2.	Przekazanie niewykorzystanych środków budżetowych na współfinansowanie krajowe projektów finansowanych z udziałem środków europejskich na rachunek dysponenta części	141	138
3.	Przekazanie beneficjentom dotacji budżetowych odpowiadających współfinansowaniu krajowemu projektów finansowanych z udziałem środków europejskich	224	138
4.	Zwrot niewykorzystanych dotacji budżetowych odpowiadających współfinansowaniu krajowemu, przekazanych w danym roku budżetowym beneficjentom	138	224
5.	Zapis techniczny	138	138

17) Konto 139 – „Inne rachunki bankowe”

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia.

Na koncie 139 prowadzona jest w szczególności ewidencja obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:

- pomocniczym do rozliczenia dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa;
- pomocniczym do rozliczenia umów zawartych z BGK;
- sum depozytowych;
- sum na zlecenie.

Zapisy na koncie 139 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na stronie Wn konta 139 ujmowane są wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących, pomocniczych, sum depozytowych i na zlecenie.

Na stronie Ma konta 139 ujmowane są wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 zapewnia ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego. Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 139 – „Inne rachunki bankowe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zwrot niewykorzystanych dotacji budżetowych, odsetek bankowych, odsetek od zaległości podatkowych (rachunek pomocniczy)	139	141
2.	Wpływ środków z prywatyzacji i BGK	139	240
3.	Wpłata na rachunek bankowy sum depozytowych, z tytułu kaucji, wadium, zabezpieczenia należytego wykonania umowy i innych sum depozytowych	139	240
4.	Odsetki od sum depozytowych i sum na zlecenie naliczonych przez bank	139	240
5.	Przelew zwrotu niewykorzystanej dotacji na właściwy bieżący rachunek wydatków budżetowych lub dochodów budżetowych (rachunek pomocniczy)	141	139
6.	Przelew środków do BGK na realizację umów BGK	240	139
7.	Przelewy z tytułu zwrotu kaucji, wadium, zabezpieczenia należytego wykonania umowy i innych sum depozytowych	240	139

18) Konto 141 – „Środki pieniężne w drodze”

Konto 141 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze.

Na stronie Wn konta 141 ujmowane są zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Stosownie do przyjętej techniki księgowania, środki pieniężne w drodze są ewidencjonowane na bieżąco.

Konto 141 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 141 – „Środki pieniężne w drodze”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Podjęcie gotówki do kasy z rachunków bankowych	101	141
2.	Odprowadzenie gotówki z kasy na rachunki bankowe	141	101
3.	Wpływ mylnej wpłaty na rachunek wydatków	130	141
4.	Wyjaśnienie mylnej wpłaty z rachunku wydatków	141	130
5.	Wpływ środków budżetu państwa na współfinansowanie krajowe projektów finansowanych z udziałem środków europejskich przekazanych przez dysponenta części	138	141
6.	Przekazanie niewykorzystanych środków budżetowych na współfinansowanie krajowe projektów finansowanych z udziałem środków europejskich na rachunek dysponenta części	141	138
7.	Zwrot niewykorzystanych dotacji budżetowych, odsetek bankowych, odsetek od zaległości podatkowych (rachunek pomocniczy)	139	141
8.	Przelew zwrotu niewykorzystanej dotacji na właściwy bieżący rachunek wydatków budżetowych lub dochodów budżetowych (rachunek pomocniczy)	141	139

19) Konto 142 – „Środki pieniężne przekazywane w zarządzanie Ministrowi Finansów” Konto 142 służy do ewidencji środków pieniężnych przekazywanych przez dysponenta FP i dysponenta FGŚP w zarządzanie Ministrowi Finansów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1864);

Na stronie Wn konta 142 ujmuje się przekazanie środków Ministrowi Finansów, w korespondencji z kontem 136 – „Rachunek państwowych funduszy celowych”;

Na stronie Ma konta 142 ujmuje się zwrot środków przez Ministra Finansów na rachunek FP, FGŚP, w korespondencji z kontem 136 – „Rachunek państwowych funduszy celowych”.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 142 – „Środki pieniężne przekazywane w zarządzanie Ministrowi Finansów”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zwrot przez Ministra Finansów środków przekazanych w zarządzanie overnigt i zarządzanie terminowe	142	136
2.	Przekazanie wolnych środków finansowych w zarządzanie overnigt i zarządzanie terminowe do Ministra Finansów	136	142

20) Zespół 2 – „Rozrachunki i rozliczenia”

Konta zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” służą do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz rozliczeń.

21) Konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów, które są ujmowane na koncie 221, innych obciążeń wynikających z umowy.

Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencja szczegółowa do konta 201 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej i zapewnia możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług a) inwestycyjnych, b) operacyjnych	080, 011, 013, 016, 020, 021 Konta zespołu 4	201 201
2.	Zapłata faktur zakupu dotyczących wydatków a) finansowanych ze środków z budżetu, b) finansowanych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	201 201	130 135
3.	Roszczenia sporne z kontrahentami	201	240
4.	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu wymagalnych odsetek za zwłokę w zapłacie	751	201
5.	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu wymaganych kar umownych	761	201

22) Konto 202 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami wyrażone w walutach obcych”

Konto 202 służy do ewidencji rozrachunków i roszezeń zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów. Ewidencja na koncie 202 odbywa się według zasad określonych dla konta 201.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 202 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami wyrażone w walutach obcych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zapłata zobowiązań wyrażonych w walutach obcych z tytułu dostaw i usług	202	130
2.	Zmniejszenie zobowiązań wyrażonych w walutach obcych wobec dostawców na podstawie otrzymanych faktur korygujących	202	401, 402
3.	Zobowiązania wyrażone w walutach obcych za dostawy i usługi wynikające z faktur, rachunków lub not księgowych	401, 402	202

23) Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Konto 221 służy do ewidencji należności Jednostki z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 221 ujmowane są ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat.

Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma – stan zobowiązań Jednostki z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Na koncie 221 zachowuje się zasadę czystości obrotów, co oznacza, że wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przypis należności z tytułu dochodów budżetowych	221	720, 760
2.	Przypis należności z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności	221	750
3.	Przypis należności z tytułu nierozliczonej dotacji/przebieganie należności po rozliczeniu dotacji	221	224
4.	Zwroty dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu oraz nadpłat	221	130
5.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych	221	226
6.	Wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych	130	221

7.	Przeniesienie należności krótkoterminowych w długoterminowe	226	221
8.	Uznanie wpłaty za spłatę należności po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym	245	221
9.	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności	720, 750, 760	221
10.	Odpisanie należności, w tym przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych a) nieobjętych odpisem aktualizującym, b) objętych odpisem aktualizującym	751, 761 290	221 221
11.	Zapis techniczny	221	221

24) Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez Jednostkę dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych do budżetu.

Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych ”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przelew dochodów budżetowych na rachunek Ministerstwa Finansów	222	130
2.	Zwrot dochodów budżetowych przez Ministerstwo Finansów	130	222
3.	Przeksięgowanie na podstawie sprawozdania budżetowego kwoty zrealizowanych dochodów budżetowych	800	222
4.	Zapis techniczny	222	222

25) Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez Jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.

Na stronie Wn konta 223 ujmowane są w szczególności:

- 1) w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich na konto 800.
- 2) okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych oraz wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 223 ujmowane są w szczególności:

- 1) okresowe wpływy środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130;
- 2) okresowe wpływy środków pieniężnych przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 130.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku.

Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ środków budżetowych z Ministerstwa Finansów otrzymanych na pokrycie wydatków oraz zwrot niewykorzystanych środków budżetowych od dysponentów niższego stopnia	130	223
2.	Przelew środków budżetowych dla dysponentów niższego stopnia, zwrot niewykorzystanych środków budżetowych do Ministerstwa Finansów	223	130
3.	Przeniesienie na podstawie sprawozdania budżetowego zrealizowanych wydatków budżetowych	223	800

26) Konto 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia płatności z budżetu środków europejskich.

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130 lub 138;
- 2) wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez BGK, w korespondencji z kontem 227.

Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810 lub 853;
- 2) zmniejszenie (odpis) przypisanych do zwrotu dotacji w korespondencji z kontem 853;
- 3) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za wykorzystane rozliczone, w korespondencji z kontem 810;
- 4) wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130 lub 138;
- 5) wartość dotacji przypadająca do zwrotu, wynikająca z decyzji, w części dotyczącej budżetu środków europejskich, w korespondencji z kontem 232.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 zapewnia możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków.

Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które zaliczane są do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przekazanie dotacji z budżetu państwa na rzecz beneficjentów; przekazanie beneficjentom nadpłaconego zwrotu niewykorzystanej dotacji z wydatków bieżącego roku	224	130
2.	Przekazanie płatności na rzecz beneficjenta za pośrednictwem BGK	224	227
3.	Przekazanie dotacji odpowiadającej współfinansowaniu ze środków krajowych	224	138
4.	Zwrot dotacji przez beneficjenta w bieżącym roku budżetowym	130	224
5.	Zwroty dotacji w roku bieżącym odpowiadającej współfinansowaniu ze środków krajowych	138	224
6.	Przebieganie uznanych za rozliczone dotacji budżetowych i płatności z budżetu środków europejskich	810	224
7.	Przypis należności z tytułu nierozliczonej dotacji/przebieganie należności po rozliczeniu dotacji	221	224
8.	Ujęcie wartości płatności z budżetu środków europejskich przypisanej do zwrotu na podstawie decyzji	232	224
9.	Zawiadomienie z BGK o zwrocie niewykorzystanych środków europejskich	227	224
10.	Rozłożenie należności na raty	226	224
11.	Zapis techniczny	224	224

27) Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu podatków, nadpłat w rozliczeniach z budżetami, podatku od nieruchomości i wynikających z funkcji płatnika potrąceń na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Na stronie Wn konta 225 ujmowane są w szczególności nadpłaty oraz wpłaty do budżetu z tytułu różnych podatków i opłat, należności z tytułu korekty uprzednio dokonanych rozliczeń z budżetem, należności od budżetu z tytułu funkcji płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych.

Na stronie Ma konta 225 ujmowane są w szczególności zobowiązania wobec budżetu z tytułu naliczonych podatków, opłat płaconych przez jednostkę, zobowiązania z tytułu zaliczek na podatki pobrane przez jednostkę w imieniu budżetu, np. podatku dochodowego od osób fizycznych.

Ewidencja do konta 225 prowadzona jest z podziałem na poszczególne tytuły, a w szczególności:

- 1) zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń pracowników;
- 2) zaliczki na podatek dochodowy od pozostałych rozrachunków z pracownikami (np. opodatkowane świadczenia z ZFSS);
- 3) zaliczki na podatek od umów o dzieło i umów zlecenia;
- 4) zaliczki na podatek dochodowy od świadczeniobiorców.

Konto 225 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma stan zobowiązań wobec budżetów.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Naliczone i potrącone w listach płac zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych	231	225
2.	Przelewy na rachunki urzędów skarbowych pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z rachunku: a) bieżącego jednostki budżetowej, c) zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	225 225	130 135
3.	Zmniejszenie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, potrąconych z wynagrodzeń, w wyniku korekt zeznań podatkowych	225	231
4.	Zobowiązania podatkowe obciążające koszty (podatek od nieruchomości)	403	225
5.	Przelewy z tytułu innych zobowiązań wobec budżetów z rachunku bieżącego	225	130

28) Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem. Należności ujęte na koncie 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”, których spłata nie spowoduje zwiększenia aktywów trwałych jednostki, ujmowane są w sprawozdaniu finansowym w aktywach obrotowych.

Na stronie Wn konta 226 ujmowane są w szczególności długoterminowe należności, w korespondencji z kontem 720, 750, 760, a także przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych, w korespondencji z kontem 221.

Na stronie Ma konta 226 ujmowane jest w szczególności przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, w korespondencji z kontem 221.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych należności. Ewidencja szczegółowa do konta 226 zapewnia możliwość ustalenia stanu poszczególnych należności budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych	221	226
2.	Przeniesienie należności krótkoterminowych w długoterminowe	226	221
3.	Przypis należności długoterminowych	226	720,750, 760
4.	Wyksięgowanie należności długoterminowych	751, 761	226
5.	Przypisanie należności długoterminowej, wynikającej z braku zwrotu niewykorzystanej dotacji budżetowej	226	224
6.	Techniczny zapis	226	226

29) Konto 227 – Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich”

Konto 227 służy do ewidencji i rozliczeń wydatków z budżetu środków europejskich ujętych w planie wydatków środków europejskich. Na stronie Wn konta 227 ujmowane są w szczególności w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia wydatków z budżetu środków europejskich na podstawie sprawozdań budżetowych na konto 800;

Na stronie Ma konta 227 ujmowane są w szczególności:

- 1) wpływ środków europejskich otrzymanych na pokrycie wydatków w związku z realizacją programów i projektów finansowanych z tych środków, w korespondencji z kontem 138;
- 2) przeksięgowanie kwoty uregulowanego zobowiązania wobec wykonawcy (odbiorcy) na podstawie informacji z BGK o dokonaniu płatności na rachunek wykonawcy (odbiorcy), w korespondencji z kontami zespołu 2;
- 3) wartość płatności dokonanych przez BGK na rzecz beneficjentów z tytułu wydatków ujętych w planach finansowych tych instytucji, w korespondencji z kontem 224.

Na koncie 227 ewidencjonuje się również zwrot środków dotyczących płatności z budżetu środków europejskich, dokonywanych również w latach uprzednich, w stosunku do roku, w którym nastąpił zwrot. Ewidencja służy do sporządzenia na potrzeby Ministra Finansów informacji uzupełniającej o zwrotach środków dokonanych w latach ubiegłych do sprawozdania budżetowego Rb-28 UE. Na stronie Wn konta ujmuje się kwotę dokonanego zwrotu. Ewidencja prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej, z uwzględnieniem lat, których dotyczy zwrot.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 227 – „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przekazanie płatności na rzecz beneficjenta za pośrednictwem BGK	224	227
2.	Zwrot przez beneficjenta niewykorzystanych środków europejskich	227	224
3.	Wpływ środków europejskich przypisanych do zwrotu na podstawie decyzji	227	232
4.	Przeniesienie na podstawie sprawozdania budżetowego zrealizowanych wydatków ze środków europejskich	227	800
5.	Zapis techniczny	227	227

30) Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Konto 229 służy do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Po stronie Wn konta 229 ujmowane są należności oraz spłata i zmniejszenie zobowiązań.

Po stronie Ma księgowane są zobowiązania z tytułu naliczonych składek, otrzymane wpłaty i inne zmniejszenia należności.

Ewidencja analityczna zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań z tytułu rozrachunków z poszczególnymi instytucjami oraz z podziałem na poszczególne tytuły, a w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne (z podziałem na składki należne od pracownika i pracodawcy, składki na ubezpieczenie zdrowotne, wpłaty na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, składki na FP).

Konto 229 może wykazywać dwa salda: saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma stan zobowiązań.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Potrącenie w listach płac składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płaconych przez pracowników	231	229
2.	Naliczenie składek na ubezpieczenia społeczne i FP płaconych przez pracodawcę od wynagrodzeń	405	229
3.	Naliczone w listach płac zasiłki pokrywane ze środków ZUS	229	231
4.	Przelew składek do ZUS pomniejszony o wypłacone zasiłki i zapłata zobowiązań wobec PFRON:	229	130
5.	Korekty zwiększające kwoty naliczonych składek płaconych przez:		
	a) pracowników,	231	229
	b) pracodawcę	405	229

31) Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami, a w szczególności należności za pracę wynikającą z umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, świadczeń rzeczowych zaliczonych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń oraz wypłat zasiłków pokrywanych przez ZUS, które naliczono na listach wynagrodzeń. Ewidencja na koncie 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” odbywa się według zasad określonych dla konta 231 w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1. Na koncie 231 ewidencjonuje się również świadczenia niezaliczane do wynagrodzeń, jeżeli są ujmowane na listach płac.

Pracownikiem jest każda osoba fizyczna niezależnie od formy zawartej umowy.

Na stronie Wn konta 231 ujmowane są w szczególności:

- 1) wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń;
- 2) wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń;
- 3) wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń;
- 4) potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika.

Na stronie Ma konta 231 ujmowane są zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 231 zapewnia możliwość ustalenia stanów należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności. Saldo Ma – stan zobowiązań jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Naliczone w listach płac wynagrodzenia brutto działalności bieżącej	404	231
2.	Wynagrodzenia z umów zlecenia i o dzieło obciążające koszty inwestycji	080	231
3.	Zasiłki płatne ze środków ZUS naliczone w listach płac	229	231
4.	Wypłata wynagrodzeń i zaliczek na wynagrodzenia:		
	a) z kasy,	231	101
	b) z rachunku bieżącego jednostki budżetowej,	231	130
5.	Potrącenia w listach płac obciążające pracownika z tytułu:		
	a) zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych,	231	225
	b) składek ZUS opłacanych przez pracownika,	231	229
	c) składek na dobrowolne ubezpieczenia osobowe,	231	240
	d) składek i spłat pożyczek do pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej,	231	240
	e) spłat pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,	231	234/240
	f) nierozliczonych zaliczek i innych należności od pracowników,	231	234
	g) pozostałych zobowiązań pracowników (zajęcia komornicze)	231	240

32) Konto 232 – „Rozliczenia z tytułu środków europejskich”

Konto 232 służy do ewidencji operacji związanych z decyzjami instytucji pośredniczącej, zobowiązującymi beneficjentów realizujących projekty z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej do zwrotu środków, niebędących dochodami budżetowymi, podlegających zwrotowi na rachunek Ministerstwa Finansów do obsługi płatności, prowadzony przez BGK.

Na stronie Wn konta 232 ujmuje się kwotę przypadającą do zwrotu wynikającą z decyzji w części dotyczącej budżetu środków europejskich, w korespondencji z kontem 224.

Na stronie Ma konta 232 ujmuje się wpłaty środków europejskich dokonane przez beneficjentów, w korespondencji z kontem 227, na podstawie informacji otrzymanych z BGK.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 232 – „Rozliczenia z tytułu środków europejskich”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Ujęcie wartości płatności z budżetu środków europejskich przypisanej do zwrotu na podstawie decyzji	232	224
2.	Zwrot środków europejskich przypisanych do zwrotu na podstawie decyzji	227	232
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego	290	232
4.	Przypis należności środków europejskich	232	760
5.	Odpis należności środków europejskich	761	232
6.	Zapis techniczny	232	232

33) Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia.

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności:

- 1) wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę;
- 2) należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych;
- 3) należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- 4) należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód;
- 5) zapłacone zobowiązania wobec pracowników.

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności:

- 1) wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki;
- 2) rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych;
- 3) wpływy należności od pracowników.

Zaliczki wypłacone pracownikom w walutach obcych można ujmować, do czasu ich rozliczenia, w równowartości waluty polskiej ustalonej przy wypłacie zaliczki.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków.

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wypłacone pracownikom zaliczki i zwrot pracownikom wydatków poniesionych za jednostkę: a) z kasy, b) z rachunku bieżącego Urzędu	234 234	101, 102 130
2.	Należności z tytułu wypłaconych pracownikom pożyczek udzielonych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych: a) z kasy, b) z rachunku zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na rachunek bankowy pracownika,	234 234	101 135
3.	Należności od pracowników z tytułu niedoborów i szkód	234	760
4.	Wydatki wyłożone przez pracowników na zakup materiałów przyjętych do magazynu:	301	234
5.	Wpływ na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych kwot potrąconych z wynagrodzeń pracowników na poczet spłat rat pożyczek	135	234
6.	Zwroty zaliczek niewykorzystanych przez pracowników na wydatki	234	Konta zespołu 4
7.	Wpłaty pozostałych należności od pracowników	Konta zespołu 1	234

34) Konto 235 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami wyrażone w walutach obcych”

Konto 235 służy do ewidencji rozrachunków wyrażonych w walutach obcych, według zasad określonych odpowiednio jak dla konta 234.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 235 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami wyrażone w walutach obcych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wyplata pracownikowi zaliczki w walucie obcej	235	102, 130
2.	Wplaty z tytulu zwrotu przez pracownika niewykorzystanej zaliczki w walucie obcej	102, 130	235
3.	Pokrycie przez pracownika kosztów z pobranej zaliczki w walucie obcej	Konta zespołu 4	235

35) Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201–236.

Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a w szczególności: rozliczeń niedoborów i szkód, roszczeń spornych (nie dotyczy roszczeń spornych z tytułu wypłaconych świadczeń), mylnych obciążeń lub uznań rachunków bankowych i innych rozliczeń.

Na stronie Wn konta 240 ujmowane są powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Konto 240 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma stan zobowiązań.

Konto 240 służy również do ewidencji należności i roszczeń oraz zobowiązań i sum do wyjaśnienia nieobjętych ewidencją na kontach 221 i 227.

Na koncie 240 ewidencjonuje się także należności wynikające z rozliczenia z Komisją Europejską z tytułu realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Na stronie Wn konta 240 ujmuje się w szczególności:

- 1) środki przekazane na podstawie decyzji Ministra na rachunek dysponenta FP;
- 2) środki przekazane przez Ministerstwo do BGK na realizację umów;
- 3) przypis należności wynikających z rozliczenia z Komisją Europejską z tytułu realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich (SPO RZL), na podstawie wyroku sądowego, nakazu zapłaty lub wezwania do zwrotu;
- 4) środki przekazane do BGK z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek w ramach programów: „Praca dla młodych” i „Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich – Komponent A”.

Na stronie Ma konta 240 ujmuje się w szczególności:

- 1) wpłaty środków z prywatyzacji przekazane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów na rachunek pomocniczy ministra właściwego do spraw pracy oraz zwroty dokonane przez BGK z tytułu realizacji umów w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- 2) zmniejszenie należności dotyczących rozliczenia z Komisją Europejską z tytułu realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich:
  - a) wynikające z wpłaty środków na rachunek Instytucji Zarządzającej (IZ), na podstawie informacji z IZ o zaewidencjonowaniu wpłaty na koncie,
  - b) z tytułu zmniejszenia uprzednio przypisanych należności na skutek umorzenia, przedawnienia lub zmiany decyzji;
- 3) spłaty kapitału pożyczek i inne zmniejszenia kapitału pożyczek w ramach programów: „Praca dla młodych”, „Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich – Komponent A” oraz „Pierwszy biznes”.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Niedobory środków pieniężnych w kasie	240	101, 102
2.	Zwrot z tytułu opłaty bankowej	240	130
3.	Przekazanie środków na podstawie decyzji Ministra na rachunek dysponenta FP; przekazanie środków do BGK na realizację umów	240	139
4.	Utworzenie odpisu aktualizacyjnego należności	240	290
5.	Przypis należności ministerstwa właściwego ds. rozwoju (dotyczy SPO RZL)	240	760
6.	Nadwyżki środków pieniężnych w kasie	101, 102	240
7.	Wpływ środków z prywatyzacji i BGK	139	240
8.	Wpływy z tytułu opłaty bankowej	130	240
9.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego należności	290	240
10.	Odpis należności ministerstwa właściwego ds. rozwoju (dotyczy SPO RZL)	761	240
11.	Zapis techniczny	240	240

36) Konto 241 – „Pozostałe rozrachunki wyrażone w walutach obcych”

Konto 241 służy do ewidencji rozrachunków wyrażonych w walutach obcych, według zasad określonych odpowiednio jak dla kont 201,240.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 241 – „Pozostałe rozrachunki wyrażone w walutach obcych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zapłata za zobowiązania w walutach obcych	241	130
2.	Koszty zagranicznych podróży służbowych wyrażonych w walutach obcych	409	241
3.	Różnice kursowe ujemne	751	241

37) Konto 244 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich wyrażone w walutach obcych”

Konto 244 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich, wyrażonych w walutach obcych. Ewidencja na koncie 244 odbywa się według zasad określonych jak dla konta 224.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 244 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich wyrażone w walutach obcych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przekazanie płatności na rzecz beneficjenta za pośrednictwem BGK	244	138
2.	Przekazanie dotacji odpowiadającej współfinansowaniu ze środków krajowych	244	130
3.	Przeszacowanie wartości	224	750
4.	Zwrot dotacji przez beneficjenta w bieżącym roku budżetowym	130	244
5.	Zwroty niewykorzystanej dotacji	138	244
6.	Przypis należności z tytułu nierozliczonej dotacji; przeksięgowanie należności po rozliczeniu dotacji	221	244
7.	Wartość uznanych za rozliczone dotacji budżetowych i płatności z budżetu środków europejskich	810	244
8.	Zapis techniczny	244	244

38) Konto 245 – „Wpływy do wyjaśnienia”

Konto 245 służy do ewidencji wpłaconych, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 245 ujmowane są w szczególności kwoty wyjaśnionych wpłat i ich zwroty.

Na stronie Ma konta 245 ujmowane są w szczególności kwoty niewyjaśnionych wpłat. Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan niewyjaśnionych wpłat.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 245 – „Wpływy do wyjaśnienia”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ na rachunek dochodów środków pieniężnych do wyjaśnienia	130	245
2.	Zwrot wyjaśnionej mylnej wpłaty z rachunku dochodów	245	130
3.	Uznanie wpłaty za spłatę należności po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym	245	221

39) Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych. Na stronie Wn konta 290 ujmowane są zmniejszenia wartości odpisów aktualizujących należności. Na stronie Ma konta 290 ujmowane są odpisy aktualizujące należności i ich zwiększenia.

Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 290 – „Odpisy aktualizacyjne należności”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Utworzenie odpisu aktualizacyjnego należności	751,761, 851, 853	290
2.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego należności w związku z ustaniem przyczyny dokonania tego odpisu	290	720, 750, 760, 851, 853
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego należności w związku z umorzeniem lub odpisaniem należności przedawnionych bądź nieściągalnych	290	221, 232, 240
4.	Utworzenie odpisu aktualizacyjnego należności	221, 232, 240	290
5.	Zapis techniczny	290	290

40) Konto 291 – „Rozliczenie sprzedaży”

Konto 291 służy do dokonywania rozliczenia sprzedaży w zakresie świadczonych dostaw i usług, opodatkowanych podatkiem od towarów i usług. Jest to konto techniczne, umożliwiające rozksięgowanie sprzedaży dostaw i usług w sposób pozwalający na jednoczesne prowadzenie rejestrów VAT – zakupu i sprzedaży. Funkcjonowanie tego konta jest związane ze specyfiką programu finansowo-księgowego wykorzystywanego w Jednostce. Księgowania na koncie 291 są zależne od specyfiki sprzedaży.

Możliwe księgowania na koncie 291 to:

Na stronie Wn konta ujmuje się – w zależności od specyfiki sprzedaży:

- i. wartość podatku VAT wynikającego z faktury sprzedaży w korespondencji z kontem 225,
- ii. wartość netto faktury sprzedaży w korespondencji z kontem 760.

Na stronie Ma konta ujmuje się – w zależności od specyfiki sprzedaży:

- a) wartość brutto faktury sprzedaży w korespondencji z kontem 201,
- b) wartość podatku VAT wynikającego z faktury sprzedaży w korespondencji z kontem 201.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 291 – „Rozliczenie sprzedaży”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wartość podatku VAT należnego od sprzedaży	291	225
2.	Wartość netto sprzedaży	291	760
3.	Wartość brutto sprzedaży	201	291
4.	Wartość podatku VAT	201	291

41) Zespół 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Konta zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i ich rozliczenia. Poniesione koszty ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich powstania niezależnie od terminu ich zapłaty. Zmniejszenia uprzednio zarachowanych kosztów dokonuje się na podstawie dokumentów korygujących koszty (np. faktur korygujących).

Ewidencję szczegółową do kont zespołu 4 prowadzi się według podziałek klasyfikacji planu finansowego oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania, analiz oraz w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań obowiązujących Jednostkę.

42) Konto 400 – „Amortyzacja”

Konto 400 służy do ewidencji kosztów amortyzacji od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy amortyzacyjne dokonywane są stopniowo według stawek amortyzacyjnych.

Na stronie Wn konta 400 ujmowane są odpisy amortyzacyjne, a na stronie Ma przeniesienie kosztów amortyzacji na wynik finansowy.

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji. Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 400 – „Amortyzacja”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Naliczenie na koniec roku odpisów amortyzacyjnych od umarzanych stopniowo środków trwałych	400	071
2.	Naliczenie na koniec roku odpisów amortyzacyjnych od umarzanych stopniowo wartości niematerialnych i prawnych	400	071
3.	Zmniejszenie z tytułu korekty uprzednio naliczonych kosztów amortyzacji	071	400
4.	Przebiegowanie na koniec roku kwoty odpisów amortyzacyjnych na wynik finansowy	860	400

43) Konto 401 – „Zużycie materiałów i energii”

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów i energii na cele działalności podstawowej.

Na stronie Wn konta 401 ujmowane są poniesione koszty z tytułu zużycia materiałów i energii, a na stronie Ma konta 401 ujmowane są zmniejszenie poniesionych kosztów z tytułu zużycia materiałów i energii oraz na dzień bilansowy przeniesienie salda poniesionych w ciągu roku kosztów zużycia materiałów i energii na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 401 – „Zużycie materiałów i energii”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zużycie materiałów wydanych z magazynu	401	310
2.	Zużycie materiałów pochodzących bezpośrednio z zakupu (wartość w cenie zakupu lub w cenie nabycia pomniejszona o VAT podlegający odliczeniu):		
	a) na podstawie otrzymanych faktur zakupu,	401	201
	b) za gotówkę z udzielonych zaliczek lub ze środków własnych pracowników	401	234
3.	Zużycie energii elektrycznej, energii cieplnej, gazu i wody na podstawie faktur VAT pomniejszonych o VAT podlegający odliczeniu	401	201
4.	Zmniejszenie kosztów uprzednio przypisanych	Konta zespołu 2	401
5.	Jednorazowe umorzenie naliczone od wydanych do użytkowania pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	401	072
6.	Przebiegowanie na koniec roku kosztów z tytułu zużycia materiałów i energii	860	401

44) Konto 402 – „Usługi obce”

Konto 402 służy do ewidencji kosztów z tytułu usług obcych wykonywanych na rzecz działalności podstawowej jednostki.

Na stronie Wn konta 402 ujmowane są poniesione koszty usług obcych, a na stronie Ma konta 402 ujmowane jest zmniejszenie poniesionych kosztów oraz na dzień bilansowy – przeniesienie kosztów usług obcych na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 402 – „Usługi obce”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zakup usług odniesiony w ciężar kosztów rodzajowych (wartość w cenie zakupu lub w cenie nabycia pomniejszona o VAT podlegający odliczeniu): a) na podstawie otrzymanych faktur zakupu, b) opłaconych gotówką z udzielonych zaliczek lub ze środków własnych pracowników	402	201
		402	234
2.	Prowizje i koszty bankowe pobrane przez bank z rachunku bieżącego jednostki budżetowej	402	130
3.	Zmniejszenie kosztów usług obcych na podstawie faktur korygujących otrzymanych w bieżącym roku budżetowym	201	402
4.	Przebieganie na koniec roku kosztów z tytułu usług obcych	860	402

45) Konto 403 – „Podatki i opłaty”

Konto 403 służy do ewidencji w szczególności kosztów z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat o charakterze podatkowym, a także opłaty notarialnej, opłaty skarbowej i opłaty administracyjnej.

Na stronie Wn konta 403 ujmowane są poniesione koszty z ww. tytułów, a na stronie Ma konta 403 ujmowane jest zmniejszenie poniesionych kosztów oraz na dzień bilansowy – przeniesienie kosztów z tego tytułu na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 403 – „Podatki i opłaty”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przypisane do zapłaty opłaty obciążające koszty działalności podstawowej	403	240
2.	Podatki i opłaty nieprzypisane opłacone: a) z rachunku bieżącego jednostki budżetowej, b) gotówką z zaliczek wypłaconych pracownikom lub ze środków własnych pracowników	403	130
		403	234
3.	Koszty podatkowe (podatek od nieruchomości)	403	225
4.	Zmniejszenie kosztów uprzednio przypisanych	Konta zespołu 2	403
5.	Przebieganie na koniec roku kosztów z tytułu podatków i opłat	860	403

46) Konto 404 – „Wynagrodzenia”

Konto 404 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń z pracownikami i innymi osobami fizycznymi zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami.

Na stronie Wn konta 404 ujmowana jest kwota należnego pracownikom i innym osobom fizycznym wynagrodzenia brutto (tj. bez potrąceń z różnych tytułów dokonywanych na listach płac).

Na stronie Ma konta 404 ujmowane są korekty uprzednio zaewidencjonowanych kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń oraz na dzień bilansowy – przeniesienie kosztów z tego tytułu na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 404 – „Wynagrodzenia”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wynagrodzenia brutto naliczone w listach płac na podstawie umów o pracę, umów zlecenia i o dzieło, umów agencyjnych i innych umów wynikających z odrębnych przepisów	404	231
2.	Korekty kosztów wynagrodzeń w związku z refundacją wydatków	240	404
3.	Zmniejszenie kosztów uprzednio przypisanych	Konta zespołu 2	404
4.	Przebieganie na koniec roku kosztów poniesionych wynagrodzeń	860	404

47) Konto 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”

Konto 405 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Na stronie Wn konta 405 ujmowane są poniesione koszty z tytułu ubezpieczeń społecznych i świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, a na dzień bilansowy – przeniesienie kosztów z tego tytułu na konto 860.

Na stronie Ma konta 405 ujmowane jest zmniejszenie kosztów z tytułu ubezpieczenia społecznego i świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, a na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Naliczenie składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy płaconych przez pracodawcę od wynagrodzeń dotyczących działalności operacyjnej	405	229
2.	Naliczenie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	405	130
3.	Zmniejszenie obciążeń na rzecz ZUS w związku z refundacją poniesionych wydatków	229	405
4.	Zmniejszenie kosztów uprzednio przypisanych	Konta zespołu 2	405
5.	Przebieganie na koniec roku poniesionych kosztów z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	860	405

48) Konto 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe”

Konto 409 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej, które nie kwalifikują się do ujęcia na pozostałych kontach zespołu 4.

Na koncie tym ujmowane są w szczególności koszty ryczałtów za używanie samochodów prywatnych pracowników do zadań służbowych, koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych, koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych, odprawy z tytułu wypadków przy pracy oraz innych kosztów niezaliczanych do kosztów działalności finansowej i pozostałych kosztów operacyjnych.

Na stronie Wn konta ujmowane są poniesione koszty z ww. tytułów, a na stronie Ma ich zmniejszenie oraz na dzień bilansowy ujmowane jest przeniesienie poniesionych kosztów na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Koszty ryczałtów za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych, koszty podróży służbowych pracowników, koszty odpraw z tytułu wypadków przy pracy, ekwiwalenty za używanie przez pracowników własnej odzieży roboczej, środków czystości przysługujących zgodnie z przepisami bhp	409	201
2.	Koszty reprezentacji i reklamy, np. ogłoszeń w środkach masowego przekazu	409	234
3.	Zmniejszenie kosztów uprzednio przypisanych	201, 234	409
4.	Przebieganie na koniec roku poniesionych pozostałych kosztów rodzajowych	860	409

49) Zespół 7 – „Przychody, dochody i koszty”

Konta zespołu 7 „Przychody, dochody i koszty” służy do ewidencji:

- 1) przychodów i kosztów ich osiągnięcia z tytułu sprzedaży produktów, towarów, przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych;
- 2) podatków nieujętych na koncie 403;
- 3) dotacji i subwencji otrzymanych, które wpływają na wynik finansowy, oraz dotacji przekazanych.

Ewidencję szczegółową prowadzi się według pozycji planu finansowego oraz stosownie do potrzeb planowania, analizy i sprawozdawczości oraz obliczenia podatków.

50) Konto 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

Konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się podatki, składki, opłaty, inne dochody budżetu państwa, należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych.

Na koncie 720 ewidencjonuje się w szczególności przychody z tytułu następujących dochodów budżetowych:

- 1) opłaty egzaminacyjne;
- 2) wpłaty funduszy celowych do budżetu państwa;
- 3) zwroty wydatków z lat ubiegłych;
- 4) zwroty dotacji, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości;
- 5) spłaty kapitału pożyczek.

Na stronie Wn konta 720 ujmowane jest przeksięgowanie na koniec roku osiągniętych dochodów budżetowych na konto 860 – Wynik finansowy, a na stronie Ma konta 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 720 zapewnia wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego.

W końcu roku obrotowego saldo konta 720 przenosi się na konto 860.

Na koniec roku konto 720 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przypis należności z tytułu przypisanych do zwrotu dotacji budżetowych	221	720
2.	Przypis należności długoterminowych	226	720
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego należności w związku z ustaniem przyczyny dokonania tego odpisu	290	720
4.	Przeksięgowanie na koniec roku osiągniętych przychodów z tytułu dochodów budżetowych	720	860

51) Konto 750 – „Przychody finansowe”

Konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych.

Na stronie Ma konta 750 ujmuje się przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności przychody ze sprzedaży papierów wartościowych, przychody z udziałów i akcji, dywidendy oraz odsetki od udzielonych pożyczek, dyskonto przy zakupie weksli, czeków obcych i papierów wartościowych oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności, dodatnie różnice kursowe.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 750 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów finansowych z tytułu udziałów w innych podmiotach gospodarczych, należne jednostce odsetki.

W końcu roku obrotowego przenosi się przychody finansowe na stronę Ma konta 860 (Wn konto 750).

Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 750 – „Przychody finansowe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przypis odsetek należnych do zwrotu	221	750
2.	Przypis decyzji ratalnej, należności długoterminowych z tyt. odsetek	226	750
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego należności dotyczących przychodów finansowych w związku z ustaniem przyczyny dokonania tego odpisu	290	750
4.	Dodatnie różnice kursowe	Konta zespołu 1 i 2	750
5.	Przeksięgowanie na koniec roku osiągniętych przychodów z tytułu odsetek	750	860

52) Konto 751 – „Koszty finansowe”

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych.

Na stronie Wn konta 751 ujmuje się w szczególności wartość sprzedanych udziałów, akcji i innych papierów wartościowych, odsetki od obligacji, odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań,

z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie, odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu operacji finansowych, dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 751 powinna zapewnić wyodrębnienie w zakresie kosztów operacji finansowych – naliczone odsetki od pożyczek i odsetki za zwłokę od zobowiązań.

W końcu roku obrotowego przenosi się koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860 (Ma konto 751).

Na koniec roku konto 751 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 751 – „Koszty finansowe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Utworzenie odpisu aktualizacyjnego należności dotyczących przychodów finansowych, w szczególności z tytułu odsetek od należności budżetowych	751	290
2.	Odpisanie należności dotyczących przychodów finansowych, w szczególności z tytułu przypisanych odsetek od należności budżetowych, w tym przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych	751	221
3.	Wyksięgowanie należności długoterminowych, w części dotyczącej odsetek	751	226
4.	Ujemne różnice kursowe	751	Konta zespołu 1 i 2
5.	Przeksięgowanie na koniec roku poniesionych kosztów finansowych	860	751

53) Konto 760 – „Pozostałe przychody operacyjne”

Konto 760 służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na koncie 720, 750.

Na stronie ma konta 760 ujmuje się w szczególności:

- 1) grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych;
- 2) grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych;
- 3) dochody wynikające z wyroków sądowych;
- 4) dochody z najmu i dzierżawy składników majątku;
- 5) wynagrodzenia płatnika składek;
- 6) koszty upomnienia;
- 7) koszty postępowania egzekucyjnego;
- 8) dochody z tytułu sprzedaży składników majątku;
- 9) dochody z tytułu obciążeń za utracone lub zniszczone składniki majątku;
- 10) Kary umowne, przychody na projekcie, darowizny, naprawienie szkody.

Na stronie Ma konta 760 ujmowane są również przychody o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

W końcu roku obrotowego przenoszone są pozostałe przychody operacyjne na stronę Ma konta 860, w korespondencji ze stroną Wn konta 760.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 760 – „Pozostałe przychody operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Otrzymane nieodpłatnie pozostałe środki trwałe	013	760
2.	Przychody z tytułu grzywien oraz kar umownych, przychodów na projekcie itp.	221	760
3.	Należne Jednostce wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego i składek ZUS	225, 229	760
4.	Przypis należności długoterminowych (kary, grzywny)	226	760
5.	Przypis należności środków europejskich	232	760

6.	Przypis należności ministerstwa właściwego ds. rozwoju (dotyczy SPO RZL)	240	760
7.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego należności w związku z ustaniem przyczyny dokonania tego odpisu	290	760
8.	Rozwiązanie uprzednio utworzonej rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec ustania przyczyny jej utworzenia	840	760
9.	Przebieganie na koniec roku osiągniętych przychodów operacyjnych	760	860

54) Konto 761 – „Pozostałe koszty operacyjne”

Konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki.

W szczególności na stronie Wn konta 761 ujmuje się:

- 1) koszty osiągnięcia pozostałych przychodów w wartości cen zakupu lub nabycia materiałów;
- 2) zapłacone kary, odpisane przedawnione, umorzono i nieściągalne należności, odpisy aktualizujące od należności, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane aktywa obrotowe, a także koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

W końcu roku obrotowego przenoszone są na stronę Wn konta 860 pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną Ma konta 761.

Na koniec roku konto 761 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 761 – „Pozostałe koszty operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Odpisanie należności, w tym przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych (jeżeli wcześniej nie dokonano odpisu aktualizującego)	761	201, 221, 240
2.	Utworzenie odpisu aktualizującego należności wątpliwe (z wyjątkiem należności z tytułu przychodów finansowych)	761	290
3.	Odpis należności ministerstwa właściwego ds. rozwoju (dotyczy SPO RZL)	761	240
4.	Niezawinione niedobory aktywów obrotowych	761	240
5.	Odpis należności środków europejskich	761	232
6.	Wyksięgowanie decyzji ratalnej, należności długoterminowych	761	226
7.	Utworzenie rezerwy na przewidywane zobowiązania	761	840
8.	Nieodpłatnie przekazane pozostałe środki trwałe	761	013
9.	Przebieganie na koniec roku poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych	860	761

55) Zespół 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”

Konta zespołu 8 służą do ewidencji funduszy, wyniku finansowego, dotacji z budżetu, rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

56) Konto 800 – „Fundusz jednostki”

Konto 800 służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki i ich zmian.

Na stronie Wn konta 800 ujmuje się zmniejszenia funduszu, a na stronie Ma – jego zwiększenia, zgodnie z odrębnymi przepisami regulującymi gospodarkę finansową jednostki.

Na stronie Wn konta 800 ujmowane są w szczególności:

- 1) przebieganie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860;
- 2) przebieganie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222;
- 3) przebieganie, w końcu roku obrotowego, dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810;
- 4) różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych;
- 5) wartość sprzedanych, nieodpłatnie przekazanych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie;
- 6) wartość pasywów przejętych od zlikwidowanych jednostek.

Na stronie Ma konta 800 ujmowane są w szczególności:

- 1) przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860;
- 2) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223;
- 3) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych wydatków środków europejskich z konta 227;
- 4) okresowe lub roczne przeniesienie zrealizowanych wydatków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi z konta 228 z wyłączeniem wydatków zrealizowanych w ramach rachunków programowych;
- 5) wpływ środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji;
- 6) różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych;
- 7) nieodpłatne otrzymanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie;
- 8) wartość aktywów przejętych od zlikwidowanych jednostek.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 800 zapewnia możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 800 – „Fundusz jednostki”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przeniesienie na podstawie sprawozdania budżetowego kwoty zrealizowanych dochodów budżetowych	800	222
2.	Przeniesienie na koniec roku dotacji budżetowych i płatności uznanych za rozliczone oraz środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji, zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	800	810
3.	Przeksięgowanie straty bilansowej roku ubiegłego (księgowanie w księgach roku następnego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za rok ubiegły)	800	860
4.	Przeniesienie na podstawie sprawozdania budżetowego zrealizowanych wydatków budżetowych	223	800
5.	Nieodpłatne przekazanie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (wartość nieumorzona)	800	011, 020
6.	Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (wartość nieumorzona)	011, 020	800
7.	Wyksięgowanie poniesionych kosztów na zaniechane środki trwałe w budowie (inwestycje)	800	080
8.	Wartość nieumorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione	800	240
9.	Przeniesienie na podstawie sprawozdania budżetowego zrealizowanych wydatków ze środków europejskich	227	800
10.	Równowartość wydatków budżetowych na sfinansowanie własnych inwestycji, zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (zapis dodatkowy na dowodzie zapłaty)	810	800
11.	Przeksięgowanie zysku bilansowego roku ubiegłego (księgowanie w księgach roku następnego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za rok ubiegły)	860	800

57) Konto 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”

Konto 810 służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje.

Na stronie Wn konta 810 ujmowane są:

- 1) wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224;

- 2) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 224;
- 3) równowartość wydatków dokonanych przez jednostki budżetowe ze środków budżetu na finansowanie: środków trwałych w budowie, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Ma konta 810 ujmowane jest przeksięgowanie, w końcu roku, salda konta 810 na konto 800. Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przeksięgowanie uznanych za rozliczone dotacji budżetowych i płatności z budżetu środków europejskich	810	224
2.	Równowartość wydatków budżetowych na sfinansowanie własnych inwestycji, zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (zapis dodatkowy na dowodzie zapłaty)	800	810
3.	Przeniesienie na koniec roku dotacji budżetowych i płatności uznanych za rozliczone oraz środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji, zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	800	810

58) Konto 840 – „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw. Na koncie 840 ewidencjonuje się w szczególności rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych. Utworzenie i zwiększenie rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych ewidencjonuje się w korespondencji z kontami: odpowiednio 761 lub 751. Zmniejszenie lub rozwiązanie rezerwy na przyszłe zobowiązania wynikające ze skutków toczących się postępowań sądowych ewidencjonuje się w korespondencji z kontami: odpowiednio 760 lub 750.

Na stronie Ma konta 840 ujmowane jest utworzenie i zwiększenie rezerwy, a na stronie Wn ich zmniejszenie lub rozwiązanie.

Na stronie Ma konta 840 ujmowane jest również powstanie i zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów, a na stronie Wn ich rozliczenie poprzez zaliczenie ich do przychodów roku obrotowego.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 840 zapewnia możliwość ustalenia stanu:

- 1) rezerwy oraz przyczyn jej zwiększeń i zmniejszeń;
- 2) rozliczeń międzyokresowych przychodów z poszczególnych tytułów oraz przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń.

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 840 – „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zarachowanie przychodów przyszłych okresów do przychodów finansowych danego okresu	840	750
2.	Zarachowanie przychodów przyszłych okresów do pozostałych przychodów operacyjnych danego okresu	840	760
3.	Zmniejszenie lub rozwiązanie rezerwy na skutek wygaśnięcia przyczyn jej utworzenia	840	751, 761
4.	Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w ciężar kosztów finansowych	751	840
5.	Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych	761	840

59) Konto 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”

Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym, ujmuje się na koncie 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”.

Pozostałe środki majątkowe ujmowane są na odpowiednich kontach działalności podstawowej jednostki (z wyjątkiem kosztów i przychodów podlegających sfinansowaniu z funduszu).

Do konta 851 prowadzona jest ewidencja szczegółowa umożliwiająca ustalenie:

- 1) stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń;
- 2) wysokości poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Konto 851 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Wpływ środków z tytułu dokonanych odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	135	851
2.	Odsetki bankowe od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	135	851
3.	Należności z tytułu pożyczek zwrotnych udzielonych na cele mieszkaniowe z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz odsetki z tytułu tych pożyczek	234	851
4.	Koszty związane z prowadzoną przez Jednostkę działalnością socjalną	851	Konta zespołu 2
5.	Przychody z tytułu opłat za świadczone usługi w ramach własnej działalności socjalnej	234, 240	851
6.	Przyznane pracownikom oraz byłym pracownikom (emerytom i rencistom) należne im świadczenia socjalne	851	234, 240

60) Konto 853 – „Fundusze celowe”

Konto 853 służy do ewidencji stanu, zwiększeń i zmniejszeń państwowych funduszy celowych (FP i FGŚP).

Na stronie Wn konta księguje się koszty oraz inne niż koszty zmniejszenia funduszu (np. odpis aktualizacyjny, rozliczenie, przypisanie do zwrotu dotacji dla organizacji pożytku publicznego).

Na stronie Ma konta ujmuje się przychody na realizację zadań funduszu oraz inne zwiększenia funduszu (np. ustanie przyczyn dokonania odpisu aktualizującego).

Na koniec roku konto 853 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan funduszu celowego.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 853 – „Fundusze celowe”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Zwiększenie stanu funduszu celowego – wpływ na rachunek bankowy należności z tytułu obowiązkowej składki płaconej przez pracodawców na FP i FGŚP	136	853
2.	Zwiększenie stanu funduszu celowego – wpływ na rachunek bankowy pozostałych należności nie ujętych na kontach rozrachunków	136	853
3.	Zwiększenie stanu funduszu celowego – wpływ na rachunek bankowy odsetek od środków przekazanych w zarządzanie terminowe i overnight do Ministra Finansów zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych	136	853
4.	Zwiększenie stanu funduszu celowego – środki wysłane przez jednostki realizujące ustawowe zadania, które wpłyną na rachunek bankowy w miesiącu następnym	141	853
5.	Zmniejszenie stanu funduszu celowego – przelew środków na zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz oraz innych ustaw	853	136
6.	Zwiększenie stanu funduszu celowego – przypis należności funduszu celowego	201, 240	853
7.	Zwiększenie stanu funduszu celowego – zwrot kwot wpłaconych jako niewyjaśnione, lecz w postępowaniu wyjaśniającym uznanych za wpłaty dotyczące funduszu celowego	240	853
8.	Zmniejszenie stanu funduszu celowego – przypis zobowiązań funduszu celowego	853	201, 240

61) Konto 860 – „Wynik finansowy”

Konto 860 służy do ustalenia wyniku finansowego jednostki.

Na stronie Wn konta 860 w końcu roku obrotowego ujmowana jest suma:

- 1) poniesionych kosztów w korespondencji z kontami zespołu 4;
- 2) kosztów operacji finansowych, w korespondencji z kontem 751 oraz pozostałych kosztów operacyjnych, w korespondencji z kontem 761.

Na stronie Ma konta 860 w końcu roku obrotowego ujmowana jest suma uzyskanych przychodów, w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7.

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy Jednostki, saldo Wn – stratę netto, saldo Ma – zysk netto.

Saldo jest przenoszone w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800.

Typowe zapisy strony Wn i Ma konta 860 – „Wynik finansowy”

Lp.	Treść operacji	Strona	
		Wn	Ma
1.	Przebieganie na koniec roku poniesionych kosztów finansowych	860	751
2.	Przebieganie na koniec roku poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych	860	761
3.	Przebieganie na koniec roku osiągniętych przychodów z tytułu:		
	a) dochodów budżetowych,	720	860
	b) przychodów finansowych,	750	860
	c) pozostałych przychodów operacyjnych	760	860
4.	Przebieganie zysku bilansowego roku ubiegłego (księgowanie w księgach roku następnego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za rok ubiegły)	860	800
5.	Przebieganie straty bilansowej roku ubiegłego (księgowanie w księgach roku następnego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za rok ubiegły)	800	860

2. Ustala się opis kont syntetycznych pozabilansowych:**1) Konto 091 – „Obce środki trwałe”**

Konto 091 służy do ewidencji obcych środków trwałych.

Na stronie Wn konta 091 ujmuje się wartość otrzymanych w użytkowanie środków trwałych, na podstawie zawartych przez Jednostkę umów użyczenia, najmu, dzierżawy.

Na stronie Ma konta 091 ujmuje się zwrot właścicielowi środków trwałych. Na koniec roku konto 091 może wykazywać saldo Wn oznaczające wartość obcych środków trwałych użytkowanych w Jednostce.

Saldo konta 091 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

2) Konto 092 – „Środki trwałe w likwidacji”

Konto 092 służy do ewidencji środków trwałych w likwidacji.

Na stronie Wn konta 092 ujmuje się wartość początkową środków trwałych postawionych w stan likwidacji z powodu ich zużycia, zniszczenia, przeznaczenia do sprzedaży, przekazania.

Na stronie Ma konta 092 ujmuje się wartość początkową środków trwałych faktycznie zlikwidowanych, sprzedanych lub przekazanych.

Na koniec roku konto 092 może wykazywać saldo Wn oznaczające wartość początkową środków trwałych postawionych w stan likwidacji, które nie zostały jeszcze fizycznie zlikwidowane, sprzedane lub przekazane. Saldo konta 092 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

3) Konto 093 – „Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne otrzymane nieodpłatnie”

Konto 093 służy do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie.

Na stronie Wn konta 093 ujmuje się wartość początkową środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie.

Na stronie Ma ujmuje się wartość dotychczasowego umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie.

Konto 093 może wykazywać saldo Wn oznaczające nieumorzoną na dzień otrzymania wartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Saldo konta 093 nie jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

4) Konto 094 – „Środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne przekazane nieodpłatnie”

Konto 094 służy do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie.

Na stronie Ma konta 094 ujmuje się wartość początkową środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie.

Na stronie Wn ujmuje się wartość dotychczasowego umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie.

Konto 094 może wykazywać saldo Ma oznaczające nieumorzoną na dzień przekazania wartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Saldo konta 094 nie jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

5) Konto 910 – „Zajęcia wierzytelności”

Konto 910 służy do ewidencji zajęć wierzytelności.

Na stronie Wn konta 910 ujmuje się zajęcia wierzytelności, na stronie Ma konta 910 ujmuje się zapłaty dokonane na rzecz komornika, odwołania zajęć wierzytelności, umorzenia egzekucji z wierzytelności.

Na koniec roku konto 910 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan zajęć wierzytelności. Saldo konta 910 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

6) Konto 920 – „Należności nieściągalne”

Konto 920 służy do ewidencji należności nieściągalnych, o których mowa w § 8 ust. 8 pkt 3 załącznika nr 1 do zarządzenia.

Na stronie Wn konta 920 ujmuje się należności nieściągalne, na stronie Ma konta 920 ujmuje się odpisy należności nieściągalnych.

Na koniec roku konto 920 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan należności nieściągalnych. Saldo konta 920 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

7) Konto 921 – „Rozliczenia z tytułu realizacji umów zawartych z BGK”

Konto 921 służy do ewidencji u dysponenta części budżetowej i dysponenta FP stanu rozliczenia z tytułu realizacji umów zawartych pomiędzy Ministrem a BGK, dotyczących wspierania programu rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz na utworzenie miejsc pracy dla bezrobotnych.

Na stronie Wn konta 921 ujmuje się, w szczególności:

- 1) wysokość środków przekazanych do BGK na podstawie zawartej umowy;
- 2) wysokość przychodów uzyskanych przez BGK z tytułu:
  - a) zarządzania wolnymi środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym,
  - b) odsetek od zgromadzonych na rachunku bankowym środków,
  - c) zarządzania wolnymi środkami funduszu pożyczkowego przez pośredników finansowych,
  - d) odsetek od pożyczek.

Na stronie Ma konta 921 ujmuje się, w szczególności:

- 1) wysokość kosztów BGK z tytułu zarządzania programem, w tym kosztów działań promocyjno-informacyjnych;
- 2) wysokość prowizji wypłaconej przez BGK dla pośredników finansowych, w tym na pokrycie kosztów windykacji;
- 3) dokonane przez BGK wpłaty z tytułu rozliczenia umowy;
- 4) odpisy należności na podstawie otrzymanych decyzji BGK o umorzeniu należności.

Podstawą ewidencji księgowej przychodów i kosztów na koncie 921 są kwartalne sprawozdania przekazywane przez BGK, zgodnie z postanowieniami umów zawartych pomiędzy Ministrem a BGK.

Na koniec roku obrotowego konto 921 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan nierozliczonych środków w ramach umów z BGK. Saldo konta 921 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

8) Konto 930 – „Cesje wierzytelności”

Konto 930 służy do ewidencji cesji wierzytelności dokonanych przez kontrahentów Jednostki.

Na stronie Wn konta 930 ujmuje się całkowitą wartość cesji wierzytelności, na stronie Ma konta 930 ujmuje się poszczególne kwoty przekazywane na podstawie cesji wierzytelności.

Na koniec roku konto 930 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan cesji wierzytelności. Saldo konta 930 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

9) Konto 940 – „Zobowiązania warunkowe”

Konto 940 służy do ewidencji wartości zobowiązań warunkowych w kolejnych latach budżetowych, z tytułu umów, których obowiązek realizacji w kolejnym roku jest uzależniony od zaistnienia określonych zdarzeń.

Na stronie Wn konta 940 ujmuje się zmniejszenie wartości zobowiązań warunkowych, z tytułu wygaśnięcia zobowiązania lub uznania warunków zobowiązania, na stronie Ma konta 940 ujmuje się zobowiązania warunkowe. Na koniec roku konto 940 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan zobowiązań warunkowych. Saldo konta 940 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy. Ewidencja szczegółowa do konta 940 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej.

10) Konto 950 – „Wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne z lat ubiegłych dotyczące projektów, ujawnione po zamknięciu roku budżetowego”

Na koncie 950 ewidencjonuje się nieprawidłowości dotyczące kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach projektów, ujawnione po zamknięciu roku budżetowego. Na stronie Wn konta 950 ujmuje się zwiększenia wartości wydatków kwalifikowalnych dotyczących projektów, ujawnione po zamknięciu roku budżetowego.

Na stronie Ma konta 950 ujmuje się zmniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych dotyczących projektów, ujawnione po zamknięciu roku budżetowego (zwiększenia wartości wydatków niekwalifikowalnych rozliczanych w ramach projektów). Salda konta nie są przenoszone na kolejny rok obrotowy.

11) Konto 951 – „Kary umowne”

Konto 951 służy do ewidencji kar umownych, w szczególności z tytułu nienależytego wykonania lub niewykonania umowy oraz zwłoki w jej wykonaniu, naliczanych w związku z realizacją projektów: Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013 oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020. Ewidencja pozabilansowa naliczonych kar umownych jest prowadzona w przypadku ewidencjonowania kar umownych na kontach bilansowych w paragrafach wydatków z czwartą cyfrą 8 lub 9.

Na stronie Wn konta 951 ujmuje się naliczone kary umowne, na podstawie protokołu odbioru, opisu merytorycznego dokumentu finansowego potwierdzającego naliczenie kary umownej lub innego dokumentu informującego o naliczeniu kary umownej.

Na stronie Ma konta 951 ujmuje się kary umowne przekazane na rachunek dochodów Ministerstwa. Konto 951 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan kar umownych nieprzekazanych na rachunek dochodów Ministerstwa. Ewidencję szczegółową do konta 951 prowadzi się z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej oraz w podziale na poszczególne projekty.

Saldo konta 951 jest przenoszone na kolejny rok obrotowy.

12) Konto 970 – „Płatności ze środków europejskich”

Konto 970 służy do ewidencji płatności dokonywanych przez BGK z budżetu środków europejskich dysponenta z rachunku ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Na stronie Wn konta 970 ujmowana jest wartość zleceń płatności przekazanych przez instytucje lub inne upoważnione podmioty do BGK celem realizacji wydatków ze środków europejskich.

Na stronie Ma konta 970 ujmowana jest, na podstawie informacji z BGK o dokonaniu płatności na rachunek beneficjenta, podmiotu upoważnionego przez beneficjenta lub wykonawcy (odbiorcy), równowartość zrealizowanych płatności.

Konto 970 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość zleceń płatności przekazanych przez instytucje lub inne upoważnione podmioty, oczekujących na realizację przez BGK.

13) Konto 971 – „Obciążenia planu wydatków budżetu środków europejskich”

Konto 971 służy do ewidencji obciążeń planu wydatków budżetu środków europejskich.

Na stronie Wn konta 971 ujmowane są informacje przekazywane przez BGK o zleceniach płatności otrzymanych od instytucji oraz równowartość wystawionych zleceń płatności z budżetu środków europejskich, a także wartość anulowanych zleceń płatności i zwrotów dotyczących płatności roku bieżącego.

Na stronie Ma konta 971 ujmowana jest wartość upoważnień wystawionych przez Ministra dla instytucji zezwalających na składanie zleceń płatności w BGK w ramach planu wydatków dysponenta części z tytułu zawartych umów, których realizacja spowoduje konieczność dokonania płatności z budżetu środków europejskich.

Konto 971 może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość niewykorzystanych środków w ramach otrzymanych upoważnień.

14) Konto 972 – „Ewidencja zwrotów z budżetu środków europejskich dotycząca lat ubiegłych”

Konto 972 służy do ewidencji zwrotów należności głównej i nadpłat zwrotów dokonywanych w ramach budżetu środków europejskich dotyczących płatności z lat ubiegłych.

Na stronie Wn konta 972 ujmuje się wartość zwrotów środków z lat ubiegłych.

Na stronie Ma konta 972 ujmuje się wartość nadpłaconych zwrotów środków z lat ubiegłych.

Konto 972 może wykazywać saldo Wn, które nie podlega przeniesieniu na kolejny rok obrotowy.

15) Konto 976 – „Wzajemne rozliczenie między jednostkami”

Konto 976 służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego. Prowadzi się odrębną ewidencję dla każdego przedmiotu wyłączeń, tj. dla:

- 1) przychodów i kosztów – ewidencja obejmuje księgowane oddzielnie narastająco przychody i koszty, będące następstwem wzajemnych świadczeń pomiędzy jednostkami;
- 2) należności i zobowiązań – należności są ewidencjonowane na stronie Wn konta 976, natomiast na stronie Ma ich zapłata. Zobowiązania są ewidencjonowane na stronie Ma konta 976, natomiast na stronie Wn ich zapłata. Saldo Wn konta 976 oznacza stan należności do wyłączenia w łącznym sprawozdaniu finansowym. Saldo Ma konta 976 oznacza stan zobowiązań do wyłączenia w łącznym sprawozdaniu finansowym.

Na stronie Wn konta 976 ujmuje się również zmniejszenie funduszu, spowodowane nieodpłatnym przekazaniem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do innych jednostek organizacyjnych objętych łącznym zestawieniem zmian w funduszu, a na stronie Ma ujmuje się zwiększenia funduszu wynikające ze zwiększenia funduszu z tytułu otrzymania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych od innych jednostek objętych łącznym zestawieniem zmian w funduszu.

Zapisy na koncie 976 w zakresie podlegającym wyłączeniu w łącznym bilansie należności i zobowiązań powinny być zgodne z saldami na koniec roku wynikającymi z ewidencji analitycznej prowadzonej do kont zespołu 2, a w zakresie zmian w funduszu spowodowanym nieodpłatnym przekazaniem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do innych jednostek organizacyjnych objętych łącznym zestawieniem zmian w funduszu lub nieodpłatnym otrzymaniem wymienionych składników majątkowych od tych jednostek, powinny być zgodne z saldami kont analitycznych do konta 800.

16) Konto 979 – „Plan finansowy dochodów budżetowych”

Konto 979 służy do ewidencji planu finansowego dochodów budżetowych dysponenta środków budżetowych. Na stronie Wn konta 979 księguje się:

- 1) kwoty zatwierdzonego planu finansowego dochodów budżetowych;
- 2) równowartość zrealizowanych, a nieplanowanych dochodów budżetowych.

Na stronie Ma konta księguje się:

- 1) równowartość zrealizowanych dochodów budżetowych;
- 2) wartość planowanych, a niezrealizowanych dochodów budżetowych.

Ewidencja szczegółowa do konta 979 prowadzona jest w szczególowości planu finansowego dochodów budżetowych.

Konto 979 nie wykazuje na koniec roku salda.

17) Konto 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie Wn konta 980 ujmowany jest plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany.

Na stronie Ma konta 980 ujmowana jest:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych;
- 2) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja szczegółowa do konta 980 jest prowadzona w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych. Konto 980 nie wykazuje na koniec roku salda.

18) Konto 981 – „Plan finansowy niewygasających wydatków”

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie Wn konta 981 ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych.

Na stronie Ma konta 981 ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych;
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.

Ewidencję szczegółową do konta 981 prowadzi się w szczególności planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych.

Konto 981 nie wykazuje salda na koniec roku.

19) Konto 982 – „Plan wydatków środków europejskich”

Konto 982 służy do ewidencji planu wydatków środków europejskich dysponenta środków budżetowych.

Na stronie Wn konta 982 ujmuje się plan wydatków środków europejskich oraz jego zmiany.

Na stronie Ma konta 982 ujmuje się w szczególności:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków środków europejskich;
- 2) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja szczegółowa do konta 982 jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej.

20) Konto 983 – „Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego”

Konto 983 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich na dany rok budżetowy

Na stronie Wn konta 983 ujmuje się w szczególności:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków środków europejskich;
- 2) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego.

Na stronie Ma konta 983 ujmuje się zaangażowanie wydatków w kwocie obciążającej plan finansowy, wynikającej z decyzji lub zawartych z beneficjentami umów o dofinansowanie projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków tych środków w roku bieżącym.

Na koniec roku konto 983 nie wykazuje salda.

21) Konto 984 – „Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat”

Konto 984 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetu środków europejskich przyszłych lat.

Na stronie Wn konta 984 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetu środków europejskich w latach poprzednich, a obciążających plan wydatków roku bieżącego Jednostki przeznaczony do realizacji w roku bieżącym.

Na stronie Ma konta 984 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków środków europejskich lat przyszłych.

Na koniec roku konto 984 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków środków europejskich.

22) Konto 990 – „Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym”

Konto 990 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

Na stronie Wn konta 990 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym oraz jego zmiany.

Na stronie Ma konta 990 ujmuje się równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych w układzie zadaniowym oraz wartość planu niezrealizowanego.

Ewidencja szczegółowa do konta 990 powinna być prowadzona w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdania z wykonania wydatków w układzie zadaniowym.

Konto 990 nie wykazuje na koniec roku salda.

23) Konto 992 – „Zapewnienia finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa”

Konto 992 służy do ewidencji kwot ujętych w zapewnieniach finansowania lub dofinansowania wydatków, projektów i programów z budżetu państwa.

Na stronie Wn konta 992 ujmowane są kwoty udzielonego zapewnienia.

Na stronie Ma konta 992 ujmowane jest przeniesienie kwot wynikających z ww. zapewnienia na konto 980.

24) Konto 993 – „Plan finansowy przychodów dysponenta FP i FGŚP”

Konto 993 służy do ewidencji planu finansowego przychodów dysponenta funduszu. Na stronie Wn konta 993 księguje się:

- 1) kwoty zatwierdzonego planu finansowego przychodów;
- 2) równowartość zrealizowanych, a nieplanowanych przychodów.

Na stronie Ma konta księguje się:

- 1) równowartość zrealizowanych planowanych przychodów;
- 2) wartość planowanych, a niezrealizowanych przychodów.

Ewidencja szczegółowa do konta 993 prowadzona jest w szczególności planu finansowego przychodów.

Konto 993 nie wykazuje na koniec roku salda.

25) Konto 994 – „Plan finansowy wydatków dysponenta FP i FGŚP w układzie zadaniowym”

Konto 994 służy do ewidencji planu finansowego wydatków dysponenta funduszu w układzie zadaniowym.

Na stronie Wn konta 994 ujmuje się plan finansowy wydatków dysponenta funduszu w układzie zadaniowym oraz jego zmiany.

Na stronie Ma konta 994 ujmuje się równowartość zrealizowanych wydatków dysponenta funduszu w układzie zadaniowym oraz wartość planu niezrealizowanego.

Ewidencja szczegółowa do konta 994 powinna być prowadzona w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdania z wykonania wydatków w układzie zadaniowym.

Konto 994 nie wykazuje na koniec roku salda.

26) Konto 995 – „Plan wydatków dysponenta FP i FGŚP”

Konto 995 służy do ewidencji planu dysponenta FP i FGŚP. Na stronie Wn konta 995 ujmuje się plan dysponenta FP i FGŚP oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 995 ujmuje się równowartość planu zrealizowanego i planu niezrealizowanego.

Na koniec roku konto 995 nie wykazuje salda.

27) Konto 996 – „Zaangażowanie wydatków dysponenta FP i FGŚP roku bieżącego”

Konto 996 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków ujętych w planie FP i FGŚP w roku bieżącym, realizowanych na podstawie umów, porozumień lub ustaw innych niż ustawy, o których mowa w § 1 ust. 11. Na stronie Wn konta 996 ujmuje się równowartość sfinansowanych wydatków w danym roku budżetowym. Na stronie Ma konta 996 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, porozumień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków w roku bieżącym.

Na koniec roku konto 996 nie wykazuje salda.

28) Konto 997 – „Zaangażowanie wydatków dysponenta FP i FGŚP przyszłych lat”

Konto 997 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków w latach przyszłych, realizowanych na podstawie umów, porozumień lub ustaw innych niż ustawy, o których mowa w § 1 ust. 11. Na stronie Wn konta 997 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków w latach poprzednich, a obciążających plan FP i FGŚP roku bieżącego. Na stronie Ma konta 997 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych.

Na koniec roku konto 997 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków lat przyszłych.

29) Konto 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych danego roku budżetowego oraz niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.

Na stronie Wn konta 998 ujmowana jest:

- 1) równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym;
- 2) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego.

Na stronie Ma konta 998 ujmowane jest zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Ewidencja analityczna do konta 998 jest prowadzona według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego.

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

Na koncie 998, w celu sporządzenia sprawozdań budżetowych, ujmuje się również zaangażowanie wydatków budżetowych na dany rok budżetowy, przeznaczonych na realizację zadań współfinansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2, 5a, 5b i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wynikających z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

30) Konto 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat.

Na stronie Wn konta 999 ujmowana jest równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy jednostki budżetowej w danym roku budżetowym. Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków budżetowych, przewidzianych do realizacji w latach przyszłych.

Ewidencja szczegółowa do konta 999 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego.

Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma, które oznacza zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.

Załącznik nr 3**OPIS INFORMATYCZNEGO SYSTEMU PRZETWARZANIA I OCHRONY DANYCH****I. Opis informatycznego systemu przetwarzania danych**

1. Księgi rachunkowe są prowadzone w siedzibie Jednostki przy użyciu komputera.
2. Do prowadzenia ewidencji księgowej wykorzystywany jest system informatyczny QUORUM firmy QNT Systemy Informatyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze przy ul. Knuruwskiej 19 – wersja 7.86. Symbol wersji systemu ulega zmianie po każdorazowej aktualizacji.
3. System QUORUM funkcjonuje w Jednostce od 2006 r., z tym że do czerwca 2016 r. występował pod nazwą QREZUS. Zmiana nazwy systemu nie zmieniła w żadnym stopniu jego funkcjonalności.
4. System QUORUM jest w pełni zintegrowanym zestawem funkcji, przy pomocy których użytkownicy mogą wprowadzać i analizować dane zgromadzone w bazie danych. Dla lepszej czytelności i obsługi funkcje systemu QUORUM pogrupowane są w moduły.
5. Księgi rachunkowe Jednostki prowadzi się z wykorzystaniem następujących modułów systemu QUORUM: Księgowość, Budżet, Asystent Zarządzania Finansowaniem (AZF), Płace, Środki trwałe, zwanych dalej „modułami księgowymi”. Moduły księgowe spełniają wymagania określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
6. Moduły księgowe zapewniają powiązanie poszczególnych zbiorów danych, odzwierciedlających całość ksiąg rachunkowych.
7. Szczegółowy opis modułów księgowych znajduje się w dokumentacji systemu, która zawiera w szczególności:
  - 1) oznaczenie wersji;
  - 2) datę rozpoczęcia eksploatacji;
  - 3) analizę zgodności z ustawą o rachunkowości;
  - 4) główne funkcje;
  - 5) algorytmy obliczeniowe;
  - 6) strukturę plików;
  - 7) opis zasad ochrony danych.
8. Wersje modułów księgowych mogą ulec zmianie na wyższe w wyniku wprowadzania zmian w funkcjonalności modułów, wynikających ze zmian przepisów prawa lub zgłoszonych potrzeb użytkowników w Jednostce. Nowe wersje zatwierdzane są przez kierownika komórki organizacyjnej właściwej do spraw infrastruktury informatycznej lub upoważnioną przez niego osobę. Przed wdrożeniem zmiany udostępniane są w środowisku testowym w celu weryfikacji i uzgodnienia zmian z Biurem.
9. W ramach modułów możliwe jest tworzenie, w miarę potrzeb Jednostki, rejestrów księgowych, które pozwalają na grupowanie jednego rodzaju dokumentów lub wprowadzenie określonego rodzaju operacji.
10. Ewidencja w systemie odbywa się na zasadzie „dzienników”. Dzienniki w systemie przypisuje się do występujących rejestrów.
11. Wykorzystywany w Jednostce system informatyczny QUORUM zapewnia automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów i sald. Księgi rachunkowe prowadzone są na bieżąco, z odzwierciedleniem stanu rzeczywistego i zapewnieniem kompletności ujęcia wszystkich operacji gospodarczych, zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
12. Zapisy księgowe posiadają automatycznie nadane kolejne numery pozycji i umożliwiają ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.
13. Zapisy w księgach rachunkowych dokonywane są w sposób zapewniający ich trwałość, a obroty liczone są w sposób ciągły. Wydruki komputerowe składają się z automatycznie numerowanych stron, obroty sumowane są na kolejnych stronach w sposób ciągły, narastająco.
14. Obsługa operacji finansowych w ramach budżetu państwa realizowana jest przez NBP przy wykorzystaniu systemu bankowości elektronicznej NBP (NBE). Udostępnienie funkcjonalności systemu NBE odbywa się w kanale www przez przeglądarkę internetową na zasadach określonych przez NBP.

15. Obsługa operacji finansowych w ramach budżetu środków europejskich realizowana jest przez BGK przy wykorzystaniu portalu komunikacyjnego „BGK – ZLECENIA” oraz systemu bankowości elektronicznej BGK24.
16. Obsługa operacji finansowych w ramach FP oraz FGŚP realizowana jest przez BGK przy wykorzystaniu systemu bankowości elektronicznej BGK24.
17. Udostępnienie funkcjonalności portalu komunikacyjnego „BGK – ZLECENIA” oraz systemu bankowości elektronicznej BGK24 odbywa się w kanale www przez przeglądarkę internetową na zasadach określonych przez BGK.
18. Operacje finansowe, o których mowa w ust. 14–16, mogą być również dokonywane z wykorzystaniem formy alternatywnej (np. papierowe polecenie przelewu), udostępnionej przez dany bank. Formę alternatywną stosuje się tylko w wyjątkowych przypadkach.

II. Organizacja ochrony danych i dokumentów

1. Zbiory księgowo chronione są na poziomie fizycznym i technicznym.
2. Szczególnej ochronie podlegają:
  - 1) System QUORUM;
  - 2) sprzęt komputerowy, na którym zainstalowane są moduły księgowe;
  - 3) kopie zapisów księgowych;
  - 4) dowody księgowe;
  - 5) dokumentacja inwentaryzacyjna;
  - 6) sprawozdania budżetowe i finansowe;
  - 7) dokumentacja rachunkowa opisująca przyjęte przez Jednostkę zasady rachunkowości.
3. Zbiory księgowo oraz nośniki informatyczne, na których zostały zapisane, przechowywane są w strzeżonym budynku. Ochronę przed dostępem osób nieupoważnionych, zniszczeniem lub kradzieżą zapewniają zabezpieczone pomieszczenia. Dodatkowym zabezpieczeniem dla przechowywanych dokumentów i nośników są odpowiednie szafy.
4. Dostęp do modułów księgowych jest przyznawany pracownikom Jednostki, zgodnie z przepisami zarządzenia Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa Informacji w obszarze IT Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
5. Dane w księgach rachunkowych, przetwarzane z wykorzystaniem modułów księgowych, zabezpieczone są na różnych poziomach:
  - 1) bazy danych – system QUORUM stosuje zaawansowaną technologicznie bazę firmy Sybase Co., która gwarantuje wysoki stopień bezpieczeństwa danych w czasie eksploatacji programu;
  - 2) aplikacji – przez zarządzanie dostępem do danych pracowników na różnych stanowiskach (imienne konta użytkowników z bezpiecznie przechowywanymi hasłami dostępu, możliwość różnicowania dostępu do baz danych i dokumentów w zależności od zakresu obowiązków danego pracownika);
  - 3) dostępu do sieci Jednostki – przez zabezpieczenia przed atakiem z zewnątrz, tzw. Firewalls;
  - 4) stacji końcowych – przez profilaktykę antywirusową, opracowane i przestrzegane odpowiednie procedury oraz stosowane programy zabezpieczające;
  - 5) kopii bezpieczeństwa danych, tzw. backupów;
  - 6) systemów podtrzymywania napięcia w razie awarii sieci energetycznej (UPS).
6. Kopie bezpieczeństwa danych przetwarzanych w systemie QUORUM wykonywane są regularnie, według stanu na koniec każdego dnia roboczego, przez komórkę organizacyjną właściwą do spraw infrastruktury informatycznej i przechowywane przez okres kolejnych pięciu dni roboczych.
7. Na koniec roku obrotowego treści ksiąg rachunkowych są przenoszone na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych. Przenoszenie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych dokonywane jest przez komórkę organizacyjną właściwą do spraw finansowych.
8. Pracownicy posiadający dostęp do przetwarzania danych osobowych, posiadają stosowne przeszkolenie zgodnie z wymogami przepisów o ochronie danych osobowych.